

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ NO PERMANENT D'ESTUDI I ELABORACIÓ DE PROPOSTES D'ACTUACIÓ PER RESOLDRE EL PROBLEMA DE L'ESCASSESA D'AIGUA

DLPM 1823-1997

Fq.Con.núm.33/27

IV Legislatura

Any 1998

Número 14

**Presidència
de l'Honorable Sr. Alejandro Pax i Dolz del Castellar.**

Sessió celebrada dia 3 de juny del 1998, a les 16 hores.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- COMPAREIXENCES:

1) De l'Hble. Sr. Miquel Ramis i Socias, conseller de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral.

210

EL SR. PRESIDENT:

Vamos a empezar esta sesión de la Comisión no permanente para estudio y la elaboración de propuestas de actuación para resolver el problema de la escasez del agua. En primer lugar preguntaría si hay sustituciones.

EL SR. MARÍ I SERRA:

Joan Marí a Joana Barceló.

EL SR. PRESIDENT:

Muy bien, gracias.

I.1) Compareixença de l'Hble. Sr. Miquel Ramis i Socias, conseller de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral.

A continuación pasamos a dar la bienvenida al Hble. Sr. *Conseller de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral*, Sr. D. Miguel Ramis Socias. Buenas tardes, Sr. Conseller.

Pasamos entonces a tratar la comparecencia del Hble. Sr. Ramis, a quien rogamos tenga a bien informar sobre el tema objeto de la comparecencia, advirtiéndolo a los grupos parlamentarios que después de esta intervención podrán formular las preguntas y observaciones que consideren pertinentes.

Sr. Ramis, tiene usted la palabra.

EL SR. CONSELLER DE MEDI AMBIENT, ORDENACIÓ DEL TERRITORI I LITORAL (Miquel Ramis i Socias):

Gràcies, Sr. President. Després d'aquest boicot que estic segur que qualcú de l'oposició m'ha fet, perquè m'han tirat la cadira avall, volia lògicament en primer lloc presentar els meus respectes a aquesta comissió, davant la qual no havia tengut l'oportunitat fins al dia d'avui de comparèixer, al seu president i a tots els seus membres.

Dins aquesta comissió d'avui, jo no sé molt bé què és el que s'espera o es pretén del que compareix, del conseller, respecte a què és el que avui s'espera d'ell; però jo tractaré per doble motiu de ser molt breu. Per una banda perquè pens que dins aquesta comissió ja hi ha hagut un nivell de debat important, uns interlocutors de debat a nivell tècnic i a nivell jurídic també importants, no fa falta que digui que molt més preparats que el que els parla, a nivell tècnic i a nivell jurídic, i que per tant en aquest sentit he de dir que jo hi posaria el coneixement, la intenció política bàsicament; i per tant crec que aquesta tampoc no dóna molt de si quant al que és la meua exposició inicial, i sí que podria donar de si en el que és el torn de debat, o de precís i preguntes.

Per l'altra banda, si jo no m'estenc molt dins aquesta exposició inicial, també lògicament entenc que tendrem més temps per dedicar-lo a la part que tal vegada sigui més interessant i més formativa per a tots, i quan dic per tots també m'incloc a mi, que és la part de preguntes, de debat, d'intercanvi.

Jo crec que dins la situació de l'aigua que es planteja avui a la nostra comunitat, el plantejament de posar negre damunt blanc un pla hidrològic que de qualque manera analitzi -que això és el que entenc que bàsicament ha de fer el Pla- quina és la situació actual que tenim en aquests moments a la nostra comunitat quant als recursos hidrològics, faci una extrapolació futura, faci un pressupost hidrològic de quina serà la demanda en el futur dins la nostra comunitat i de quina manera s'ha de satisfer aquesta demanda, de quina forma podrem cobrir les necessitats hidrològiques dins un sòtils que dins el propi Pla estam marcant en dues fases, una a 10 anys, l'altra a 20 anys. Crec que això és simplificar un poc el que és el Pla hidrològic, però de qualque manera bàsicament és el que el Pla hidrològic contempla, i és un poc el que jo els vull exposar ara i aquí.

Com vostès coneixen, el Pla hidrològic de les Illes Balears ha estat elaborat per la Junta d'Aigües, i ha de ser proposat pel Consell General de l'Aigua de Balears per a la seva aprovació al Consell de Ministres. El seu contingut s'ajusta al que estableix l'article 40 de la Llei, seguint les pautes d'elaboració desenvolupades al títol II del Reglament d'administració pública d'aigua i planificació hidrològica. Les directrius, que tot vostès coneixen, sobre les quals es fonamenta el Pla hidrològic de les Illes Balears varen ser sotmeses a informació pública en el 95 i aprovades pel Consell General de l'Aigua a l'any 96. En el Pla hi ha dos documents: la memòria i la normativa; la normativa, òbviament, és la part essencial, allà on hi ha tot un text articulat amb efectes normatius sobre recursos disponibles, l'assignació de la demanda, criteris de prioritat dels usos, normes per a l'atorgament de les concessions, objectius de qualitat, etcètera. Qualcun d'aquests articles encarrega a l'Administració de l'aigua la posada en marxa i desenvolupament de programes d'actuació consistents en resolucions, estudis, projectes, controls i plans parcials, la majoria dels quals ja foren indicats a les Directrius que vàrem aprovar, i que tenen per objecte identificar les prioritats de l'activitat de la Junta d'Aigües.

Per una altra banda la memòria bàsicament és un text descriptiu de la situació hídrica, dels problemes que existeixen, i de la justificació del Pla. Inclou també aspectes de contingut obligatori dels plans hidrològics de conca que no tinguin contingut caràcter normatiu, com són els inventaris de recursos naturals, els usos existents, demandes previstes, i les característiques bàsiques de les qualitats d'aigües. Hi ha tota una sèries d'annexos que recullen també dades bàsiques obtingudes dels estudis i observacions hidrològiques de la nostra comunitat fetes fins al moment. Aquí ja m'agradaria assenyalar el que jo crec que és una de les notes fonamentals i característiques d'aquest Pla hidrològic, és cridar la seva atenció sobre el fet que efectivament aquesta presa de dades s'ha referenciat, s'ha fet a pràcticament 31 de desembre de l'any 96. Jo crec que no exager gens ni mica si dic que probablement, amb tota seguretat, el Pla hidrològic de les Illes Balears tindrà un nivell d'actualització en la presa de dades, que no té comparació, que no es dona a cap altra comunitat de la nostra nació, el nostre Regne d'Espanya.

La principal característica diferenciadora de la hidrologia balear respecte de les conques peninsulars és que a les Illes pràcticament, com vostès saben, l'aigua subterrània és gairebé l'únic recurs hídric natural disponible. Aquesta circumstància va suposar en anys passats, en dècades passades, avantatges evidents a l'hora d'accedir a desenvolupar, i quant a economia de l'utilització de l'aigua, però avui en dia hi ha grans dificultats per assegurar de cara al futur -i de tot això no ens n'escapam cap, i aposta som aquí avui amb aquesta comissió constituïda-, per assegurar un aprofitament en el futur sostenible.

La sobreexplotació que es dona a determinats aqüífers, intrusió marina amb altres, contaminació difusa derivada de pràctiques agrícoles inadequades, són certes realitats instal·lades dins la nostra societat des de fa anys, i que no queda altra cosa que reconèixer-les, afrontar-les, i tractar de donar-les solució amb decisió i fermesa. Per això el Pla hidrològic de les Illes Balears és el resultat d'aplicar dos tipus, dues línies bàsiques d'actuació, de polítiques: polítiques de prevenció i polítiques de restauració.

La prevenció es concreta amb mesures que conservin i protegeixin la quantitat i la qualitat de les aigües subterrànies, evitant l'agudització de problemes existents, i l'aparició d'aquests problemes a altres zones que avui encara no són afectades. Les mesures de restauració impliquen modificacions importants dins els usos, les pràctiques que es vénen donant aquests darrers anys. Òbviament l'aplicació d'aquestes dues línies polítiques pertoca a l'Administració de l'aigua, però també crec que és responsabilitat no només de l'Administració de l'aigua, sinó que hi ha altres administracions sectorials, jo estic pensant en administracions de caire agrícola, aprofitament del sòl, que en gran mesura intervenen dins el que és el conjunt de costos socials i econòmics que la implantació d'aquestes línies polítiques, aquestes mesures, implicaria.

El Pla hidrològic, per una altra banda, ha d'abordar, aborda d'una manera decidida la necessitat d'utilització de fonts d'aigua no convencionals per dur endavant tota aquesta política hidràulica: la reutilització d'aigües residuals depurades, la dessalació d'aigua de la mar, però sobretot, o també, l'estalvi de consum d'aigua, el que se'n diu una gestió important, una gestió responsable de la demanda d'aigua, tant de fins agrícoles com també òbviament, per a proveïment. Sense aquests recursos a què he fet referència, aigües residuals depurades, dessalació, estalvi de consum, crec que no seria possible, i no estic exagerant, garantir el futur de la satisfacció de la demanda que se'ns plantejarà, o que se'ns està plantejant en aquests moments.

Atesa la poca entitat que les Illes troben en els recursos superficials que estan regulats, les peces fonamentals del Pla hidrològic han de ser precisament les unitats hidrogeològiques, enteses tal com estan definides al Reglament com a sistemes per a garantir la més eficaç administració de les aigües. Es procura en aquest sentit que totes aquestes unitats, els balanços de consum/demanda siguin coherents, que hi hagi un equilibri entre aquests consums i les disponibilitats en els dos distints sòtils fixats pel Pla, 10 i 20 anys, encara que qualche vegada es fa necessari fer interconnexions entre aquestes unitats hidrogeològiques, sobretot a lloc tan avinents com pugui ser la badia de Palma. Aquest ús racional del recurs obliga a una gestió unificada quant a aspectes de qualitat de l'aigua i quant a aspectes de quantitat d'aquesta aigua. Els usos amb distintes exigències de qualitat s'han de compatibilitzar, s'han compatibilitzat amb els propis nivells de qualitat dels recursos disponibles. En aquesta línia s'han de reservar i preservar els recursos de millor qualitat, òbviament als usos més exigents, és a dir al proveïment de població.

Un dels objectius del Pla que també és important i que m'agradaria destacar és la preservació dels aqüífers pel que es dicta una normativa específica, aquells aqüífers, aquelles unitats que de qualche manera -i més endavant m'hi referiré- estan classificades. Només mitjançant la seva preservació i recuperació en el cas dels que estan sobreexplotats o salinitzats, es podrà complir la funció que tenen aquests aqüífers reguladora i distribuïdora de tots els recursos. En aquesta línia la normativa no s'ha d'entendre com un mecanisme simplement per bloquejar o impedir l'explotació d'aigües subterrànies, sinó més bé tot al contrari, com un mecanisme de garantir el seu ús durant molts d'anys. Ja els dic que el Pla hidrològic fa referència a un sòtil de 20 anys.

En resum, a partir de les directrius aprovades, i com que de qualche manera complementen aquestes directrius, la redacció del Pla hidrològic, que ja està pràcticament en fase de correcció, s'ha basat en una sèrie de criteris concrets que jo els avanço. Atesa per una banda la importància del consum urbà dins tot el conjunt, que a ningú no li escapa, i que endemés any rere any és cert que es va incrementant, he de dir-los el que ja els havia anticipat: Les dades, usos i demandes, estan actualitzats al cens de l'any 96, 31 de desembre del 96; per tant, els dos sòtils de què els estic parlant gairebé tot el temps, i a què fan referència el Pla hidrològic, òbviament m'estic referint a un sòtil de 10 anys, que seria l'any 2006, i un sòtil de 20 anys, que seria el 2016.

Les assignacions d'aigua s'estan fent als usos actuals, es fan considerant valors reals de consum en lloc de demandes teòriques. És a dir, estam tenint en compte, amb independència de la qualitat de les aigües que es consumeixen, el valor real de consum, no el que se'ns demandaria, sinó el que es gasta en aquests moments realment, amb independència que fins i tot a determinades unitats aquests consums de cara al futur s'hagin de baixar perquè pensam que s'està treballant, s'estan traient uns recursos per damunt les possibilitats reals, o almanco per damunt l'aconsellable. S'evita un creixement de la demanda agrícola d'aigües potables, amb excepció, òbviament, si s'utilitzen aigües residuals depurades. Les dotacions d'aigua per regar es justifiquen en base a enquestes a àrees conegudes, que acoten una vegada més els consums reals. Això representa una disminució, que és el que els deia, a segons quins aqüífers, una disminució important, considerable, dotacions teòriques que fins ara es consideren en la mesura que es tinguin en compte aquests consums reals.

Les aigües depurades es comptabilitzen damunt el Pla hidrològic com un recurs més. Els efluents de depuradores constitueixen ja -això també jo crec que és alguna cosa que ja és evident i òbvia, però que no per evident i òbvia se li ha de donar la importància que té- un recurs perfectament utilitzable dins reg agrícola, parcs, jardins, camps de golf, i fins i tot a determinades indústries. Es té en compte la possibilitat de la recàrrega artificial d'aqüífers amb la finalitat de mantenir-los en una situació d'explotació normal, preservant la seva qualitat i equilibri ecològic. L'estalvi de recursos mitjançant l'increment de l'eficiència del consum s'estimula mitjançant l'atorgament prioritari de concessions a aquells projectes que així ho contemplen, és a dir que tinguin ja tota una sèrie de mesures incorporades que de alguna manera facin possible aquest consum eficient, aquest consum racional de recursos. Hi ha tota una sèrie de mesures de protecció d'aqüífers, en especial aquells que estan destinats a proveïment de població. Es determinen les unitats hidrogeològiques classificades en què és desitjable la constitució de comunitats d'usuaris. La seva organització i bon funcionament generalitzats suposarien, òbviament dins una economia d'escala, un estalvi important quant al consum d'aquests recursos. Es fixa un contingut mínim de la normativa per a l'explotació de les unitats hidrològiques, que òbviament ha de ser objecte de desenvolupament posterior, garantint la participació dels usuaris dins aquest aprofitament.

En definitiva, quin és el balanç de recursos hidrològics i demandes que tenim en aquest moment? Si entenem per desenvolupament sostenible aquell que satisfà les necessitats de les generacions presents, les generacions que avui ens estan demanant recursos, estan comproment i consumint recursos, sense comprometre la capacitat de generació de futurs recursos per satisfer a la vegada aquestes necessitats a les futures generacions, jo crec que aquí trobarem un poc la clau: ser capaços de donar solució al consum del dia d'avui sense comprometre en el futur la satisfacció de les necessitats de generacions futures. Per aconseguir-ho és necessari un canvi jo diria que social, cultural profund, el millor reflex del qual serien els programes de conservació de l'aigua, absolutament necessaris en unes zones amb les característiques climàtiques i la fragilitat mediambiental de la nostra comunitat. En aquest sentit, he de dir que el Ministeri de Medi Ambient va realitzar durant l'any 96 un estudi que es va titular *El disseny de programes integrats de gestió de la demanda de l'aigua*, en què es resumeix i es recopila la informació sobre les actuacions realitzades i en curs sobre eficiència de política hidràulica a Estats Units, allà on en aquests moments hi ha un viu debat, que posa de manifest els límits físics, econòmics i ecològics que els enfocaments, les línies polítiques tradicionals en temes hidrològics, com ha passat fins avui a Espanya, se centraven en una ampliació pràcticament quasi indefinida de l'oferta d'aigua mitjançant el desenvolupament, cada vegada més car, dels sistemes de captació, regulació, conducció i distribució. Així aquest pla de alguna manera opta clarament per un model de desenvolupament que incorpora programes integrals de gestió i conservació de l'aigua, i els (...) com el conjunt d'activitats que permeten reduir la demanda de l'aigua, millorant l'eficiència en el seu ús, i evitant el deteriorament dels recursos hidràulics, estenent el seu camp d'anàlisi tant cap a les arrels tècniques i socioculturals de la generació de la demanda, com la protecció dels ecosistemes aquàtics. Si això no fos així, l'únic que aconseguiríem seria agreujar els problemes de sobreexplotació, intrusió marina, i que l'única solució serien una altra vegada les infraestructures, tal vegada cada vegada més cares. Estic parlant òbviament de dessaladores, operacions vaixells, o reutilització d'aigües que cada vegada suposen un cost superior.

El Pla en aquest sentit considera dins l'horitzó actual com a recursos disponibles els que realment estam utilitzant, independentment, com els deia abans, de la seva qualitat, de la seva idoneïtat per al consum a què s'estan destinant, però que dins els dos horitzons que fixa el Pla, que són un a 10 i un a 20 anys, permetrà només la utilització d'aquells recursos que qualitativament siguin idonis per a la funció a què estan destinats. Aquest seria un poc el disseny que fa a nivell de línies polítiques, el disseny polític que fa el Pla hidrològic.

En què se centrarien les actuacions del Pla hidrològic? Jo diria que hi ha tres grans línies d'actuació: Per una banda, i aquesta és òbvia, i a la qual supòs que després el conseller d'Agricultura hi farà més referència, per tant jo només en faré una pinzellada pel que toca a la reutilització de les aigües depurades amb finalitats no només agrícoles, que aquí és allà on el conseller supòs que hi farà una menció especial, sinó també per altres usos, com puguin ser fins i tot la recàrrega d'aqüífers, o usos lúdics com els camps de golf, o fins i tot determinats usos industrials. Aquí hi ha un camp d'actuació importantíssim, que òbviament està obert i que de alguna manera amb el Pla hidrològic el que farem serà donar-li carta de naturalesa, negre damunt blanc, i reforçar i posar encara si cal més èmfasi en tot el que és la reutilització d'aigües.

La segona gran línia d'actuació són les infraestructures. Òbviament és aquí allà on s'ha de fer una menció especial a les infraestructures que en aquests moments ja estan en marxa, podem discutir el ritme de feina d'aquestes infraestructures, però és evident que així, i m'estic referint, clar està, a la dessaladora de la badia de Palma, que les obres ja s'han iniciat, i que en principi, com tots vostès saben, hi ha un termini que se'ns en va al mes d'abril de l'any 99 més o manco per a la seva posada en funcionament; i per l'altra banda les infraestructures d'aportació d'aigua de la serra Nord, de sa Costera, que també és un tema que està en marxa, que ja dic des del Govern, i ho dic d'una manera clara i sense reserves, que ens agradaria ser capaços d'imprimir una quinta marxa al funcionament i la posada marxa de l'aportació de recursos de sa Costera, i en això estam fent feina. I endemés hi ha altres infraestructures que es contemplaran a dins el Pla hidrològic, però que es contemplen ja a un nivell distint, com a possibilitats de futur que a un moment donat puguin ajudar a pal·liar, si es plantejassen així, problemes de recursos. M'estic referint a Almadrà i Gabellí.

La tercera gran línia d'actuació que a través del Pla hidrològic se'ns marcarà, i és allà on hi ha també el compromís un poc del Govern per dur endavant la utilització racional dels recursos hidràulics és, que ja hi havia fet referència, la gestió de la demanda, entenent com a gestió de demanda millorar tots el consum dels recursos que estem fent en aquests moments, i jo diria que a tres nivells distints: a nivell d'estalvi domèstic, mitjançant la implantació de tecnologia i campanyes que facin que tots prenguem consciència que efectivament l'aigua està sent un recurs limitat, i com a tal se l'ha d'apreciar; mitjançant l'estalvi industrial, i quan dic industrial m'estic referint al turisme com a principal indústria a la nostra comunitat, i per tant m'estic referint a mesures que facin possible un estalvi d'aigua dins tots els nivells, també dins el nivell turístic, i també mitjançant, com no, dins les xarxes de distribució d'aigua, tant en alta com en baixa, allà on jo crec que fa falta seguir amb un tasca ingent que s'està fent en aquests moments, però que fa falta ficar-hi encara més recursos per part de totes les administracions implicades, sobretot les que tenen en aquests moments una responsabilitat directa en les xarxes de distribució en baixa, que són els ajuntaments, però que des de consells insulars i des de Govern és probable que també ens hi haguem d'implicar per fer-ho possible; reconduir les pèrdues de les xarxes a xifres raonables, que es podrien moure en torn al 20%, jo crec que també és molt important.

Idò, què necessitam per dur això endavant des del punt de vista polític, pensant que estam fent feina amb una perspectiva de 20 anys. Aquestes xifres que s'han mogut per dins la Comissió no em semblen excessivament desbaratades, em semblen xifres raonables, tot i que quan un fa una extrapolació a 20 anys, i si em permeten en bon mallorquí, pegam pilotades del que poden costar actuacions tan diverses com pugui ser la gestió de la demanda, la reutilització de les aigües, noves infraestructures, les actuacions dins zones de risc d'inundacions, o tota una sèrie d'estudis i planificació que és necessari fer, jo crec que parlar de xifres entre 80 i 100.000 milions de pessetes pot ser adequat; i, tot i que pugui parèixer molt, si parlem d'un sòtil de 20 anys ens n'adonam que efectivament no és tant, més si tenim en compte que quan parlem de noves infraestructures o parlem de gestionar la demanda, hem de pensar que ja avui en aquests moments a la nostra comunitat hi ha en marxa importants infraestructures, importants inversions que ja han estat aprovades, que ja han estat pressupostades, i que per tant de qualche manera són drets econòmics que han estat reconeguts per distints nivells de l'Administració: municipal, insular, autonòmica o central.

Per acabar, sis línies mestres d'actuació, o cinc línies mestres i un gran objectiu: Obviament dues línies mestres no poden sinó els plans de reutilització dels terciaris, de les aigües, la gestió d'aquesta demanda. Pensam que també és necessari delimitar unes zones classificades, allà on per la seva especial incidència a l'explotació de recursos que fins ara hi ha hagut necessiten tenir un tractament especial; hi ha d'haver òbviament com a gran línia un respecte als recursos que actualment s'estan dedicant a l'ús agrícola, no hi pot haver retrocés en aquests recursos, sí que hi pot haver, i és el que s'intenta mitjançant els plans de reutilització, una substitució d'aquests recursos d'aigües subterrànies potables per aigües depurades sempre que això sigui possible. Creim que també seria bo, que és interessant, i és un compromís que tenim assumit, i que per tant durem endavant, i no em costa gens fer-ne menció aquí, que és bo pel règim de l'aigua, pel règim general i sobretot pel règim econòmic, que es reguli el preu d'aigua en alta. I per acabar vull dir-los que hi ha un gran objectiu que dins el Pla hidrològic es marca, i és que siguem capaços no dins el sòtil de 20 anys, sinó dins el primer sòtil, en 10 anys, de recuperar la situació, de reconduir la situació. Evidentment quan dic reconduir la situació m'estic referint a la situació a determinades unitats hidrològiques o aquífers que en aquests moments es puguin trobar amb intrusió marina, sobreexplotats, o amb unes condicions no favorables.

Pretenem que en 10 anys pràcticament la totalitat de les unitats hidrogeològiques estiguin recuperades i en un estat satisfactori. Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Ramis. Una vez acabada la exposición del conseller, entramos en el turno de preguntas y tiene la palabra por parte del Grupo Parlamentario Mixto el Sr. Balanzat.

EL SR. BALANZAT I TORRES:

Gràcies, Sr. President. Bones tardes, Sr. Conseller. Bé, la veritat és que la seva intervenció, coses així concretes i tal, poques, diguem que hi ha hagut més bé retòrica hidràulica, perquè jo particularment, aquest diputat que li parla, no n'ha tret gaire cosa en clar ni gaire cosa concreta, tal vegada ara li demanaré algunes coses concretes a veure si així, en aquesta segona part podem esbrinar algunes coses.

Per exemple, vostè ha parlat d'infraestructures i entre d'altres coses ha parlat de dessaladores. La meua pregunta és, el Pla hidrològic fa una previsió de quantes dessaladores són necessàries d'aquí a vint anys a les nostres illes, quantes dessaladores més es construïran a les nostres illes?, on es faran aquestes dessaladores?

Es parla també de la gestió de la demanda, i vostè feia referència, fa uns moments, que, de fet, ja s'estan fent coses, en tema de gestió de la demanda, jo voldria demanar-li que ens explicàs, actualment, què és el que ja és en marxa, gestió de la demanda.

Per altra banda, hi ha un tema que vostè no ha tocat, però que aquest matí ens ha deixat a tots una mica preocupats amb la intervenció d'un dels ponents, un dels compareixents, quan ha parlat una mica de quina és la impressió entre molts tècnics i gent que es dedica a temes d'aigua a la nostra comunitat, sobre el funcionament de la Junta d'Aigües. De la Junta d'Aigües se n'ha fet aquest matí una crítica forta, una crítica forta en el sentit que, bé, serveix per a poca cosa, teòricament té un poder, però que no exerceix aquest poder, bé perquè no pot o bé perquè no vol, que té poc control sobre el que està passant a nivell d'aigua a les nostres illes i que, en definitiva, hi ha poc interès, es parlava, per exemple, i aquesta és una pregunta que jo li vull fer, es parlava que hi ha poc control sobre les grans empreses que es dediquen, que tenen concessions i que es dediquen a vendre aigua i a distribuir aigua, tant alguna pública com, especialment empreses privades, jo vull recordar, per si algun diputat no en té coneixement, a Eivissa tots tenim coneixement d'una gran empresa privada que ven aigua, que és propietat d'un altíssim càrrec del Partit Popular que ara mateix circula per Madrid i que és el que controla quasi diria de manera ..., impunement, tot el tema de l'aigua, voldria saber què es pensa fer per tenir un control més directe sobre aquestes empreses, aquest gairebé monopoli que tenen, especialment en tema de preus, en tema de volums d'aigua que s'extreuen i que se serveixen, vull recordar també que, com a mínim, a Eivissa, supòs que passa també a altres illes, quan es presenta un projecte d'urbanització, d'un hotel, basta que aquesta empresa en qüestió faci mig foli dient que ells garanteixen aquest subministrament d'aigua i ja no hi ha cap problema, hi ha llum verda, després no se sap d'on surt aquesta aigua ni de quina qualitat és aquesta aigua, no hi ha cap control, m'agradaria saber què n'opina d'aquestes crítiques que es fan de la Junta d'Aigües i si es pensa donar un major paper, un major protagonisme, dotar la Junta d'Aigües, realment, d'un major poder i un major control per part d'aquestes coses que sembla que van descontrolades.

Per altra banda, quan parlava de desenvolupament sostenible ha fet referència a programes de conservació de l'aigua, i ha donat la impressió com si això fossin uns programes molt innovadors, ens agradaria que ens comentàs aquests programes de conservació de l'aigua a què ha fet referència, quin és l'aspecte nou, l'aspecte d'innovació que tenen.

I res més, gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Balanzat. Para contestar, tiene la palabra el conseller Sr. Ramis.

EL SR. CONSELLER DE MEDI AMBIENT, ORDENACIÓ DEL TERRITORI I LITORAL (Miquel Ramis i Socías):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Balanzat. Bé, per començar, li he de dir que vostè em fa referència que he donat poques dades concretes, jo entenc que aquesta no era la meua funció avui aquí, i ho he dit quan he començat, sinó que més aviat jo pensava i continuu pensant que aquí, del que es tracta, precisament és de veure quina política hidràulica té aquest govern, que en té, i de qualque manera com pensa afrontar el repte, que el tenim, de donar satisfacció a les demandes futures d'aigua a la nostra comunitat, i dic futures per no dir-li presents, perquè també tenim òbviament mancances o insuficiències que més bé o més malament, amb millor o pitjor fortuna anam pal·liant, i amb situacions o dotacions d'infraestructures que han estat tan criticades, però a la vegada tan eficaces com ha estat l'operació vaixell.

Bé, el que li puc dir és que, quant a dades concretes, tenc uns quadres amb els recursos disponibles i amb la manera com es cobreixen aquests recursos, però jo entenc que no és funció precisament del conseller passar les xifres que per altra banda ja don i són conegudes ja per tots, és a dir, tots sabem que en aquests moments a l'illa de Mallorca es consumeixen 225, 230 hectòmetres l'any, 22 a Menorca, i més o manco 18 a Eivissa, mig a Formentera, que aquestes aigües se subministren i es cobreixen quasi bé en la seva totalitat per aigües subterrànies, excepte el 7 o els 8 hectòmetres que tenim als embassaments de la zona nord de Mallorca. Per tant, jo crec que no és, i tal vegada ho duc malament, que no és el conseller qui ha d'entrar en aspectes excessivament tècnics o excessivament concrets respecte de les dades, sinó que precisament del que es tractava era de fer una anàlisi de quina és la situació i quin és el pla d'actuació que té el Govern, i això és el que he tractat de fer.

Previsió de dessaladores en aquest termini de 20 anys, a què vostè em feia referència. Miri, nosaltres pretenem donar cobertura a les necessitats a deu i a vint anys sense necessitat d'haver de construir noves dessaladores dins la nostra comunitat. Pensam que mitjançant aquest pla d'actuació, aquestes tres grans camés d'actuació a què he fet referència, reutilització, gestió de demanda i infraestructures, les que ja estan en marxa, no serà necessari en un futur posar en marxa noves dessaladores a la nostra comunitat; ara bé, ara bé, miri, feim un pla a vint anys, efectivament, un pla a vint anys necessita ser revisat, necessita ser, de qualque manera, condicionat cada vegada que això faci falta, qualsevol pla, jo crec que prudent, el que no pot deixar de tenir en compte és la població existent i, en tant que les previsions de creixement de població, que també es tenen en compte dins el pla es puguin perdre, també ens durà a revisar les previsions de recursos per satisfer aquestes necessitats. Amb tot i això, li he de dir que hi ha un marge important perquè, efectivament, no sigui necessari posar en marxa noves dessaladores, tenim un marge de desviament important que jo xifraria en el transcurs de ..., entre el primer i el segon horitzó, en uns 11 hectòmetres cúbics l'any, que, per tant, no tendria el perquè, crec que és una extrapolació bastant fiable, crec que és una previsió prudent i, per tant, no tenim per què fugir-ne. De totes maneres, li vull manifestar les meves reserves davant tot el que siguin previsions de futur, perquè les previsions de futur són això, previsions.

Em demanava què feim en gestió de la demanda en aquests moments, quines actuacions s'estan fent. Bé, li puc dir que, per exemple, per part del Govern s'estan posant 300 milions cada any dins el pla d'obres i serveis, allà on una de les seves finalitats és la millora de les xarxes de distribució, perquè no hi hagi pèrdues, i, per exemple, aquesta és una gestió que es fa des dels distints consells insulars, en col·laboració amb el Govern i amb els ajuntaments. Jo crec que el Govern aquí ha de jugar un paper de, qualque manera, catalitzador, coordinador, d'ajudar les administracions que tenen la responsabilitat directa dins aquestes xarxes de distribució, perquè, precisament, es minimitzin les pèrdues que hi puguin haver, que són molt importants. Què més es pot fer?, doncs campanyes d'estalvi, com la que pròximament sortirà, campanyes d'estalvi d'aigua, implantació de noves tecnologies dins tots els usos industrials, i això és el que es fa, és a dir, a més quantificat.

Després em deia que el funcionament de la Junta d'Aigües no el satisfà, pensa que el funcionament de la Junta d'Aigües no és el correcte, que hi ha poc control damunt les grans empreses subministradores d'aigua, i que, de qualque manera, el paper que hauria de jugar la Junta d'Aigües es troba un tant diluït, jo no coincidisc en aquest plantejament amb vostè, de totes maneres, li diré que la Junta d'Aigües, a la nostra comunitat, el que ve a ser és l'organisme, l'òrgan aquest de conca que existeix a les altres comunitats, que, per tant, la seva funció no és exactament la mateixa que existeix a les altres comunitats, i que, en aquest sentit, la seva funció dins la comunitat de les Illes Balears és un tant atípica, en tant compleix aquesta funció d'organisme de conca.

Quant al tema del control o no control a les empreses subministradores d'aigua, tot i que jo he fet una referència expressa dins les línies de feina, i que crec que és bo, és bo que hi hagi un major control, com així va aprovar per unanimitat el Parlament dins tot el subministrament d'aigua, dins tot el cicle d'aigua, sobretot el subministrament d'aigua en alta, jo crec que el control que existeix damunt les empreses subministradores d'aigua és necessari, suficient i, sobretot, sobretot, és legítim, no?, és regulat per llei, i això és important. Per tant, en aquest sentit, el que li he de dir és que, bé, miri, és un criteri que vostè posa damunt la taula, que jo òbviament no compartesc, en tant que el control que es du de les empreses d'aigua, de les grans i les petites, és el que, d'acord amb la normativa sanitària i d'acord amb la normativa administrativa, és necessari dur.

Programes de conservació de l'aigua. Miri, els programes de conservació de l'aigua no són cap invent, no són cap gran innovació. Els programes de conservació de l'aigua el que són és donar al subministrament d'aigua i a la satisfacció de les necessitats dels recursos hidràulics, una nova perspectiva, un nou enfocament. No bastant anar, per ser molt gràfic, fent forats quan es necessita aigua, hem d'anar cobrint les necessitats dels nostres usuaris, dels nostres ciutadans, d'acord amb les possibilitats que tenim, i quan duim aquesta exposició a un territori, com deia abans, fràgil, a un territori limitat, amb unes circumstàncies específiques molt especials, climàtiques, com és la nostra comunitat, les nostres illes, jo crec que es fa necessari no només fer uns programes d'explotació dels recursos hidràulics, sinó també uns programes per conservar, de cara a futur aquests recursos hidràulics.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Conseller. Por parte del Grupo Parlamentari de Izquierda Unida, tiene la palabra el Sr. Grosske.

EL SR. GROSSKE I FIOL:

Moltes gràcies, Sr. President. Bones tardes, Sr. Conseller. Centraré la meua intervenció en tres aspectes, jo crec que fonamentals a l'hora de parlar d'aquest tema: quantitat, qualitat i mesures polítiques que es vulguin o es puguin implementar.

Parlant de quantitat, ha quedat bastant clar durant les passades sessions de la comissió que, una mica, ens trobam en aquests moments, al límit de la utilització d'aquells recursos que són renovats d'una manera natural. I que, a partir d'aquí, tot l'increment del consum anirà a càrrec de recursos extraordinaris, bàsicament de la fabricació de l'aigua, és a dir de la dessalació de l'aigua marina. Per tant, jo pens que dins la història de les nostres illes donam, durant aquests anys, una espècie de passa qualitativa, per la qual ja no treim l'aigua només exclusivament dels aqüífers de la nostra comunitat, sinó que treim aigua, com ha dit avui un compareixent, del petroli, del petroli, de l'energia amb la qual fabricarem aquesta aigua. Jo valor aquesta situació, i Esquerra Unida la valora des d'un punt de vista molt negatiu, pensam que això encareix extraordinàriament el recurs, és a dir, l'aigua, i és una imprudència i un fracàs des del punt de vista dels que havien de gestionar que el nostre consum d'aquest recurs estigués adequat a les possibilitats naturals de la seva regeneració. M'agradaria saber la seva opinió sobre això, és a dir, que donem, coincidint amb el seu mandat, pràcticament, aquesta passa de ja passar a dependre del petroli per tenir aigua, per dir-ho d'una manera gràfica. Com valora políticament aquest tema.

Parlant de qualitat, vostè, sobre el tema de la salinització d'aqüífers, ha adquirit un compromís concret, de recuperació dels aqüífers salinitzats en deu anys. Bé, ha estat una de les poques concrecions i quantificacions de la seva exposició. Jo li demanaria com pensa fer-ho, quins instruments pensa posar en marxa perquè això sigui així i, segons, li demanaria, per què no són declarats aqüífers sobreexplotats els aqüífers sobreexplotats, que és una qüestió que ha sortit a diverses compareixences i que ara tenim la sort i la fortuna de tenir a la persona que amb més qualificació ens pot respondre a la pregunta. Per què un aqüífer sobreexplotat no és declarat aqüífer sobreexplotat d'acord amb les previsions que la llei estableix a l'efecte.

I sobre el tema de la contaminació que vostè ha reconegut i que és objectiva i manifesta a les contaminacions per activitats humanes, bàsicament per l'activitat agrícola, a mi m'agradaria saber quin és el compromís, quines són les actuacions, quins són els recursos que des del seu govern es pensen posar en marxa, si és que n'hi ha, per evitar aquesta contaminació, és a dir, quina perspectiva tenim de descontaminació dels nostres aqüífers que bàsicament a la zona de sa Pobla i també a la zona de Sant Jordi, sembla que donen unes xifres significatives.

Respecte de les mesures, efectivament mesures n'hi ha de tres tipus, és a dir l'aigua o la reutilitzam, estalviam aigua, segona gran mesura, i tercera, incrementam els recursos, ja sigui perquè aprofitem aigües que van a parar a la mar, fent embassaments, aprofitant aigua de torrents, el tema de sa Costera, etc., o incrementam els recursos perquè en fabricam o perquè en duim de fora. Són les tres grans línies. Vostè, sobre tot això ha donat una xifra, que jo esper que hagi servit almanco als mitjans de comunicació com a titular, això de 80 o 100.000 milions de pessetes en vint anys, però que, efectivament, com a xifra, deixa una mica *in albis* sobre realment el contingut de la política. Per tant, a mi m'interessa, entre d'altres coses, com es distribueixen aquests recursos entre les diferents possibilitats d'actuació, és a dir, on posarem l'èmfasi en l'obtenció de nous recursos, en l'estalvi, en la reutilització, i sobretot quins objectius ens marcam políticament.

Des del punt de vista de l'obtenció de més recursos, per tant, jo li faria, primer, una pregunta prèvia, vostè ha dit que l'operació vaixell havia estat una operació molt criticada però molt eficaç, això contrasta marcadament amb moltes opinions que s'han donat aquí, en aquesta comissió, per part de compareixents, que ens han explicat diversos i variats sistemes d'obtenir els mateixos recursos amb molta menys despesa, és a dir que aquests 10.000 milions de pessetes que ha costat l'operació vaixell per tenir aquests hectòmetres cúbics que han estat aportats des de Tarragona, sembla ser que ha estat una espècie de negoci de "na peix frit", des del punt de vista de molts dels compareixents. A mi m'agradaria, des d'aquest punt de vista, que vostè m'explicàs, per què continua pensant que això va ser una idea lluminosa que se li va ocórrer a qui se li va ocórrer a un moment determinat, perquè fins i tot s'ha dit, des de ..., en fi, persones del seu mateix partit, que des d'instàncies properes a l'administració autonòmica, que es tenia intenció d'impulsar altres mesures menys costoses des del punt de vista econòmic, no?

Llavors, sobre el tema de les dessaladores, vostè ha contestat al Sr. Balanzat, li ha dit que no més dessaladores, a no ser que es facin més dessaladores, no?, una espècie de no amb una reserva, amb la qual cosa quedam una mica amb el dubte de si n'hi haurà més o no, no?, però m'agradaria que ens explicàs, dins el Pla Hidrològic i dins aquestes previsions d'actuació, els recursos que es pensen destinar al tema d'embassaments i el tema de sa Costera, etc., i els objectius d'obtenció de recursos que això pot suposar. Quant al tema d'estalvi, quins recursos, si és que s'han de posar, quins recursos pensa posar l'administració per promocionar l'estalvi de consum d'aigua amb l'activitat agrícola, i quins objectius es volen assolir, és a dir, quin horitzó tenim, quin horitzó es planteja l'administració, d'estalvi en matèria d'activitat agrícola, o simplement ho abandonam al bon criteri, a la bona actuació dels empresaris agrícoles o dels pagesos. Temes d'estalvi, comptadors individuals, es té pensat assignar recursos públics per a la instal·lació de comptadors individuals, quins objectius d'estalvi estan associats a aquests recursos, si és que existeixen, el tema de la xarxa, evidentment, el Pla d'obres i serveis, es posen recursos, però quan es pensa posar dins aquest horitzó temporal o aquests horitzons de què vostè parlava, quan es pensen posar, quins objectius s'han plantejat. I en el tema de la reutilització, quants de recursos, quins objectius, és a dir, què pensam invertir en reutilització, quin nivell de reutilització volem assolir en els horitzons temporals que es planteja el Pla hidrològic.

Això és bàsicament el que li volia demanar, una mica per acabar aquesta compareixença, almanco amb una foto una mica concretada de quina és la política del seu govern en aquesta matèria, perquè, naturalment, l'enunciat, l'implement de les possibles vies d'actuació, campanyes de conscienciació, estalvi en diverses qüestions, reutilització, home, sí, això ja se sap una mica, els temes on posam l'accent, on posam els doblers i quins objectius ens plantejam.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Grosske. Para contestar, tiene la palabra el conseller Sr. Ramis.

EL SR. CONSELLER DE MEDI AMBIENT, ORDENACIÓ DEL TERRITORI I LITORAL (Miquel Ramis i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Grosske. Bé, anem a veure, jo, per a mi, començ a tenir un problema amb vostè, Sr. Grosske, perquè pas pena, coincideix bastant amb els seus plantejaments i, per tant, em preocupa.

Miri, quantitat, ens trobam en el límit de la utilització de recursos renovables naturalment. Miri, sí, a posta som aquí. Si segurament no haguéssim tengut els problemes d'aigua i de subministrament d'aigua que s'han tengut aquests darrers anys, segurament el Parlament de la comunitat no hagués tengut la inquietud, la sensibilitat que ha tengut en aquests darrers temps pels temes d'aigua, i segurament no s'agués constituït una comissió d'aigua per tractar de donar llum, de posar claredat sobre un tema que és preocupant aquests darrers anys a la nostra comunitat. Jo crec que dir això no és descobrir res de nou, crec que és una plantejament molt realista, i en aquest sentit li he de dir que el Govern destina esforços importantíssims, precisament a tractar de pal·liar tota la problemàtica que s'ha posat de manifest aquests darrers anys, i esforços tan importants com tenir una direcció general dedicada només al tema de l'aigua, i li puc dir que aquesta direcció general, amb un pressupost aproximat, faig un exercici de memòria tal vegada imprudent, però, als 8.000 milions de pessetes, es menja pràcticament el 70% del pressupost de la Conselleria de Medi Ambient que, li record, és la segona conselleria en recursos després d'Educació, de la comunitat autònoma. Per tant, efectivament és així, per tant, efectivament, s'ha fet un Pla hidrològic, per tant, s'ha fet una diagnosi de quina era aquesta situació, s'ha intentat fer una exploració a futur, una previsió a futur de quines seran les demandes futures, i s'han proposat tota una sèrie de mesures, qualcunes, com ja he dit abans, que ja estan en marxa, per tractar de cobrir la demanda que se'ns pugui plantejar al futur i també al present.

Per tant, és evident que a mi m'agradaria que fóssim capaços de no haver de treure aigua del petroli, com ha dit vostè; a mi m'agradaria que la nostra comunitat fos autosuficient en recursos naturals renovables per si mateixos quant al tema hidrològic, però, efectivament, a causa del creixement que hi ha hagut en els darrers temps, un creixement de tots els tipus, no pens només en el creixement econòmic, sinó en creixement social, infraestructural molt important que també ha dut, òbviament una millora de la nostra qualitat de vida, hi ha hagut un consum més important d'aigua que no s'ha pogut cobrir només amb aquests recursos, i des del Govern, la nostra obligació és tractar de donar sortida a les necessitats que tenen els nostres ciutadans, se li ha donat una resposta, que aquesta resposta no ha passat d'una manera immediata pels recursos renovables naturalment, no, miri, és que el problema és que en aquests moments, probablement i per donar una solució immediata, que això fa un poc de referència al que em parlava vostè de l'operació vaixell, no era possible o no és possible, li ho dic amb tota seguretat, és que no és possible donar una resposta immediata i, per tant, s'ha d'anar a recursos, a infraestructures que efectivament tenen un cost energètic addicional. Li vull dir, per una altra banda, que això tampoc no és tan estrany, que gairebé a totes les zones insulars, almanco de la geografia espanyola, passa el mateix i que, per tant, això, jo li diria quasi quasi que és una pràctica habitual, més o menys desitjable, ho podríem discutir, que a mi com a conseller de Medi Ambient m'hagués agradat que no ens haguéssim trobant amb la necessitat d'haver-hi d'acudir, però que el fet, la resposta, l'habilitat del Govern precisament era donar resposta

a les necessitats que se li plantejaven i que, en aquest sentit, crec que ha complit perfectament el Govern la seva funció. Jo ho valor d'aquesta manera, Sr. Grosske. El Govern havia de donar sortida i òbviament i de cara a futur, i crec que ha quedat bastant clar de l'exposició inicial que he fet, el Govern tractarà que efectivament els recursos naturalment renovables siguin el més utilitzats per donar satisfacció a la demanda, mentrestant continuarem, naturalment, cobrint les necessitats dels ciutadans.

Qualitat. Com recuperam els aqüífers?, per què no són declarats aqüífers sobreexplotats els que hi estan, i com descontaminarem les zones agrícoles? Bé, els aqüífers es recuperen naturalment, com vostè deia, quan no hi ha sobreexplotació els aqüífers es recuperen pel cicle natural de l'aigua. També és obvi que a un moment donat, aquesta recuperació es pot ajudar, es pot forçar, mitjançant, com vostè sap, sigui això d'altres tipus de recursos, com les aigües reutilitzades, que li he dit que dins el Pla hidrològic són considerades com a recurs i, per tant, a un moment donat també pot ser un dels mitjans que ajudi a recuperar aquests aqüífers. És a dir, varettes màgiques per recuperar els aqüífers no n'hi ha, simplement és anar a una explotació més racional dels recursos actuals, no permetre que hi hagi sobreexplotació, i el cicle natural els recuperarà. Si a més a això hi afegim efectivament que les aigües depurades que no siguin utilitzades a un moment donat puguin tenir aquesta finalitat, amb les mesures prèvies que s'hagin de prendre perquè no hi pugui haver problemes quant a qualitat de l'aigua, per infiltrar-se a aquests aqüífers. Òbviament aquest és el camí.

Per què no són declarats aqüífers sobreexplotats els que realment ho són? Miri, jo, sincerament, li puc dir que aquí hi ha una qüestió, que vostès tots coneixen i que vostè espera que li contesti, que és la qüestió econòmica, que hi és, al fons, i, per tant, com que hi és, de qualche manera s'ha de reconèixer. La declaració, com vostè sap, d'aqüífer sobreexplotat, té unes responsabilitats econòmiques inherents importants, i que, per tant, des del Govern no podem deixar de tenir-les en compte i de contemplar-les. Però és que pensam que mitjançant la classificació d'aquests aqüífers, d'aquests aqüífers que vostè diu que estan sobreexplotats, aquesta declaració de classificació durà per ella mateixa la restricció de la utilització d'aquestes unitats, d'aquests aqüífers, que permetran la seva recuperació precisament dins aquest sostre que li he dit, dins aquesta concreció a què li he fet referència, en 10 anys.

Per tant, pensam que, sense necessitat d'haver d'assolir responsabilitats econòmiques, és possible la recuperació d'aquests aqüífers donant-los un tractament especial, donant-los unes normes específiques, classificant-los, i, per tant, no hi ha necessitat de fer aquesta declaració d'aqüífers sobreexplotats.

Com es farà la descontaminació de les zones agrícoles on hi ha un excés d'adobs? Idò, miri, només coneixem un sistema i és l'educació, l'educació dels pagesos, l'educació -de qualque manera- dins tot el que són les pràctiques agrícoles raonables i tractant, de qualque manera, que efectivament s'utilitzin adequadament els recursos hidràulics que existeixen en aquestes zones. No coneixen altres varetes màgiques que ens permetin fer una recuperació dels aqüífers en aquestes zones. Pensam que l'únic que es pot fer és ser racional en aquesta utilització. Òbviament, aquí ha de jugar un paper importantíssim tot el tema de la reutilització d'aigües, tot el tema de la infiltració d'aigües dins aquests aqüífers i, com li deia abans, pel cycle natural de l'aigua, i en un termini més o manco de 10 anys els nostres estudis tècnics, els meus estudis tècnics, ens diuen que aquesta recuperació és possible.

Per acabar, mesures. Bé, parlava vostè de les tres línies d'actuació: infraestructures, reutilització i gestió de la demanda, i després em demanava el detall econòmic d'aquesta política hidràulica, és a dir, quan jo li parlava de 80 o 100 mil milions, si li podia dir, de qualque manera, com es distribuïen, quin era l'èmfasi, quina era la prioritació, i després, quan acaba l'exposició, m'ho tornava a demanar però d'una altra manera, anava dient: "Què dedicarà per a cada una de les coses?". Miri, li contest les dues coses. El primer que li he de contestar és el mateix que he dit abans al Sr. Balanzat: estam fent una previsió de futur; aquesta previsió de futur òbviament vendrà matisada pels plans, pels projectes efectivament realitzats, aquests ja sí quantificats, i, per tant, també com deia abans al Sr. Balanzat, això no deixarà de ser una previsió, una pilotada que li pegaré, però, de qualque manera, li servirà de referència per saber més o manco a on prioritizam. Miri, podríem parlar, a títol orientatiu, de 30.000 milions per la gestió de la demanda. Podríem parlar, a títol orientatiu, de 15.000 milions per als plans de reutilització i terciarització d'aigües.

Podríem parlar de 25.000 milions quant a utilització..., perdó, quant a construcció i implementació de noves infraestructures; quan parl de 25.000 milions incloc aquí les infraestructures que de qualque manera ja estan en marxa - 6.000 milions de la dessaladora, els 6.000 milions de sa Costera- i aquí també hi ha bàsicament els 16.000 milions del conveni hidràulic que en aquest moment es negocia amb Madrid, part dels quals, dins aquests hi ha part dels 6.000 milions de sa Costera; la dessaladora està tot a fora. Aquests 16.000 milions units a aquests 6.000..., i dins aquest 16.000, per donar-li a gran trets, li diré que hi ha 4.500-5.000 milions de sa Costera; hi ha una part d'inversió que ja està feta i, per tant, no hi és, hi ha 1.700 milions de les aportacions a l'artèria general d'aportació de sa Marineta i de la zona nord, dels pous de la zona nord; hi ha també, aquí, quasi 4.000 o 5.000 milions de sa Costera i hi ha també aquí 1.500 milions de pessetes -li dic les grans xifres i faig un exercici de memòria, que si hi ha qualque error supòs que vostè el comprendrà i em perdonarà- també hi ha 1.500 milions de la interconnexió entre les dessaladores de Sant Antoni i Eivissa capital. Això fa altres 25.000 milions de pessetes.

Després tenim uns 15.000 milions de pessetes que són el tractament a les zones d'alt risc d'inundacions, i això ens suma 85.000 milions de pessetes. Jo diria que aquí s'ha d'afegir una quantitat -que aquesta sí que pot oscil·lar molt- per a estudis, planificació, tota una sèrie d'actuacions complementàries a l'execució d'aquestes obres. Si vostè suma això veurà que són 85.000 milions de pessetes més el que hi vulguem afegir de planificació.

Acab, president, acab.

Acabaré amb l'Operació vaixell. Jo li diré que no em preocupa molt que hi hagi una disparitat de criteri entre el que hagi pogut manifestar jo i el que hagin pogut manifestar altres persones; supòs que el convencerà molt, però en tot cas, miri, li donaré el benefici del dubte d'allò que hagin dit les altres persones, que eren tècnics, i jo, que no som tècnic, li diré com a polític que em sembla que haver de donar una solució immediata a una necessitat immediata que tenen els ciutadans, sense ser una idea lluminosa -que ho ha dit vostè, no ho he dit jo- em sembla que almanco va ser efectiva, criticable però molt efectiva, i ho mantenc. Jo no sé els criteris que han emprat altres persones per dir si aquesta operació va ser bona o no, però el que vostè ni ningú em podrà negar és que d'una manera immediata va donar aigua a la Badia de Palma, i això és cert, això és la realitat.

Res més, Sr. President. Em queda qualque cosa més, el tema de la dessaladora i..., però, en fi, res més. Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Conseller. Por parte del Grupo Parlamentario Nacionalista-PSM tiene la palabra el Sr. Alorda.

EL SR. ALORDA I VILARRUBIAS:

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Perdón, perdón, Sr. Alorda. En turno de réplica tiene la palabra el Sr. Grosske.

EL SR. GROSSKE I FIOL:

Moltes gràcies, Sr. President. Intentaré ser breu en la rèplica però, naturalment, des de la primera constatació del Sr. Ramis, que a mi també m'ha preocupat moltíssim, que estava d'acord en tot, idò com a mínim vull deixar constància en el *Diari de Sessions* que no em sent d'acord amb el Sr. Ramis en absolut. És cert que, per exemple, quan aquí es planteja que hem passat de l'obtenció de recursos per la via normal a la fabricació de recursos mitjançant consums energètics importants com és el tema de les dessaladores, jo crec que hi ha coincidència en una cosa, és a dir, que es veu com a preocupant des del Govern, i vostè ha dit que no li agrada això, que per això està preocupat, que per això hi ha un pla hidrològic, que per això s'ha constituït aquesta comissió, que per això es fa feina, que per això s'assignen recursos..., i aquesta preocupació, com a mínim, que vostè no em defensi -diguéssim- d'una manera alegre de dir que no passa res, que si hem de fer dessaladores feim dessaladores, això, efectivament, és una sensibilitat compartida.

El que passa és que jo crec que la gran diferència és que, clar, a mi, a part que ens preocupi, nosaltres pensam que no s'hauria d'haver arribat a aquesta situació, que es podia haver evitat aquesta situació, que si s'haguessin posat en marxa mesures tan des del punt de vista de la política hidrològica com des del punt de vista de la configuració del model de creixement de la nostra comunitat autònoma, no haguéssim arribat a aquesta situació, i que no ha estat bo arribar a aquesta situació. La gran diferència, per tant, des del nostre punt de vista, és que vostès, manifestant preocupació davant aquest fenomen, en realitat no tenen recepta o no tenen voluntat política per aplicar la recepta necessària per sortir d'aquesta via, i per això, naturalment, quan vostè reconeix que això no li agrada, en definitiva m'ha de dir que, bé, si tanmateix fa falta una altra dessaladora es farà, etc., etc. I jo en aquest sentit volia fer una pregunta de caràcter puntual: quina posició té el Govern respecte a la possibilitat d'instal·lació de dessaladores *ad hoc* a nous projectes urbanitzadors sobre aqüífers salinitzats?; és una manera tranquil·la que s'inscriu dins el context general o realment es pensa que això és una aberració directa i total, tal com pensam nosaltres?

I després, sobre el tema de recuperar els aqüífers jo la veritat és que no qued en absolut tranquil, que això es pugui dir, perquè, clar, no volen fer la declaració d'aqüífer sobreexplotat que és l'instrument jurídic, naturalment, i no veig que vostè hagi esmentat el que realment podria ser la recepta lògica, és a dir, l'aqüífer es recuperarà quan desapareixin les causes del seu deteriorament, és a dir, quan minvi el nivell d'explotació que hi ha sobre aquest aqüífer, que per això hi ha les conseqüències materials derivades de la declaració d'aqüífer sobreexplotat. Per tant, no és només que no vulguin declarar l'aqüífer sobreexplotat, és que no s'apliquen les mesures materials idònies per a un cas d'aquestes característiques.

I en el tema de confiar la descontaminació, per nitrats i per altres substàncies, dels aqüífers a l'educació, idò tampoc no qued tranquil. Les polítiques contra la contaminació solen ser bastant més actives que la simple confiança en l'educació dels usuaris.

I per últim i per acabar, sobre el tema del detall efectivament hi ha un cert desglossament d'aquests 85.000 milions però, per exemple, en el tema de l'estalvi m'agradaria veure aquests 30.000 milions una mica desglossats, és a dir, jo li he demanat si hi haurà recursos per a l'estalvi en activitat agrícola, quins recursos?, hi haurà recursos per implementar comptadors individuals?, quins recursos?, etc., i jo crec que val la pena incidir en aquesta qüestió.

I respecte a l'Operació vaixell, efectivament, si l'únic criteri per jutjar-lo és si ha entrat o no ha entrat aigua potable a la Badia de Palma, efectivament n'ha entrat, el que passa és que d'un administrador, d'un governant, s'esperen dues coses: una, que solucioni el problema i, segona, que el mètode emprat sigui racional, entre altres coses des del punt de vista econòmic, i tal volta aquí resideixi la diferència de la valoració. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Grosske. En el turno de contraréplica tiene la palabra el Sr. Conseller.

EL SR. CONSELLER DE MEDI AMBIENT, ORDENACIÓ DEL TERRITORI I LITORAL (Miquel Ramis i Socià):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Grosske. No, jo no he dit que estiguéssim d'acord en tot, Déu me n'alliberi!, he dit que teníem qualche punt de connexió en comú i que en certs plantejaments sí que és vera que hi coincidíem, crec que ha quedat meridianament clar que no hi havia coincidència en tot.

Voluntat política de sortir d'aquesta via en la qual hem entrat d'haver de fabricar recursos hidràulics i no anar a aquests recursos renovables naturalment a què vostè feia referència. Jo crec que hi és tota, vostè podrà interpretar-ho així com vulgui, però jo crec que hi és tota; dins les vies d'actuació, dins les línies polítiques polítiques i tècniques i reals d'actuació, bàsicament n'hi assenyal tres, dues de les quals van enfocades precisament a això, a la reutilització dels recursos i la gestió de la demanda dels recursos actuals, dels recursos naturals actuals; després s'haurà de complementar amb tota una dotació d'infraestructures; per tant, vostè pensi el que vulgui, però jo crec que la línia d'actuació clarament va en aquest sentit: tractar de ser el més autosuficients possible amb els recursos renovables naturalment i no haver de posar mà als recursos fabricats amb petroli.

El tractament de les dessaladores dins noves urbanitzacions *ad hoc* tractarem d'evitar-les. Per què tractarem d'evitar-les?, perquè tractarem de posar els recursos naturals adients, recursos perquè no faci falta fer dessaladores. El que no podem fer, Sr. Grosske, és utilitzar la capacitat de satisfer els recursos hidràulics com a reserves, com els retalls com a límits urbanístics, que és el que qualche vegada es pretén. Aquí estam dins un imperi de la llei, dins un estat de dret, i no ens queda més remei que, a pesar que qualche vegada hi ha solucions que puguin parèixer..., jo diria que pintoresques, com a mínim -estic pensant en una impermeabilització, que tots vostès coneixen- allò que és cert i segur és que si, tècnicament és possible i compleixen la llei, estam obligats a haver de sortir i haver de donar les autoritzacions pertinents.

En el tema del vaixell no és l'únic criteri, no és l'únic criteri, estic d'acord amb vostè. A més de trobar solució s'ha de trobar la solució més racional; el que passa és que ha de ser també possible, en aquell moment, en aquella circumstància, avui i ara, aquí, això també és vera, no és que sigui l'única solució, sí que pot ser és l'única solució possible i, en aquest cas, per aquí va el plantejament.

Tema de nitrats, si ho deixam tot a la simple confiança. No, miri, li he dit que amb la utilització dels altres recursos i amb la recàrrega dels aqüífers hi ha una possibilitat de recuperació important; sé que des de la Conselleria d'Agricultura -si després el conseller ho troba convenient ja en farà menció o vostè li demanarà si ho creu convenient- es fa una important feina en aquest sentit, no ho deixam tot només a la recàrrega i al cicle natural de l'aigua, també es fa feina des d'Agricultura.

Quant al detall dels 30.000 milions que hem de dedicar a gestió de demanda, idò, miri, sincerament, els plans no estan fets, no li puc dir quants d'aquests 30.000 milions aniran a comptadors individuals, quants aniran al Pla d'obres i serveis, que supòs que, al Sr. Alorda, li agradaria que n'hi anassin molts, i quants aniran a l'estalvi, a les mesures o a les innovacions tecnològiques per a l'estalvi a les indústries. Jo li he fet una pinzellada, un disseny genèric sobre quines podrien ser durant 20 anys les directrius, la despesa que es duqués a terme per dur endavant el Pla hidrològic i, miri, igual que en el tema de les dessaladores, li agradi o no li agradi quan un fa un pla a 20 anys i fa una extrapolació d'aquestes característiques, no li queda més remei, en ares a una prudència elemental, que fer la reserva que, durant 20 anys, s'hauran de revisar, rectificar sostres, planificacions, perquè jo crec que això és perfectament assumible i crec que fins i tot vostè ho comparteix i ho entén.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Conseller. Ahora sí, por parte del Grupo Parlamentario Nacionalista-PSM tiene la palabra el Sr. Alorda.

EL SR. ALORDA I VILARRUBIAS:

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Conseller. En primer lloc també vull coincidir en una primera cosa, bàsicament en la primera que ha dit i crec que en l'única que coincidim plenament, i és que ens repetim en aquesta comissió, és cert; la veritat és que ha vingut només gent de l'Administració, de la mateixa administració, i estam sentint una cosa bastant repetida, per al nostre grup fins i tot des d'una visió empobridora, perquè hi hauria moltes maneres de veure el tema i veure'l només des de la mateixa administració hidràulica del Govern balear la veritat és que ens falten distintes perspectives. Sembla que a l'oposició, ni aigua, però, vaja, com a mínim hem escoltat d'Administració, que ja és molt.

De totes maneres hem sentit també tot això cap endavant, el nou pla hidrològic, una terminologia que com se diu de Califòrnia, d'Israel, del PSM de fa 20 anys, del PASIB!; fa 20 anys que el PASIB ja parlava de coses d'aquest tipus, de programes de conservació de l'aigua, de gestió de la demanda, de programes integrals, de terciària, de reconduir la situació..., però es va haver de prendre una mesura immediata l'any 94, o el 93, immediata, que era dur un vaixells. Ja es parlava els anys 70, dels problemes, o els anys 60, el 69 se suspenen totes les concessions de pous perquè hi ha un problema hidràulic a les Illes Balears. L'any 94 mesures immediates perquè és l'única manera de resoldre; per visió és realment la manera que ho han fet; jo crec que s'abusa de la nostra paciència quan això no es reconeix així.

Però, en qualsevol cas, jo crec que ens interessa més ara parlar d'avui, ja parlarem després del Pla hidrològic, quan el presentin. Ara anem a parlar del que s'ha fet fins ara, d'entrada, perquè ens donarà una idea de la credibilitat que tenen aquestes mesures que a partir d'ara es proposen, o que vostè comenta; sentim parlar molt del futur, ens agrada veure d'on ve i a on va i saber què es fa.

Jo crec que hi ha una primera cosa important, i és que vostè diu que hi ha escassetesa. Jo la veritat és que a les compareixences que l'havia sentit fins ara dubtava que vostè ho cregués. D'entrada, la Junta d'Aigües no ha dit mai que no a un pou, mai; vostè em rectificui i em digui què ha de passar perquè la Junta d'Aigües trobi que a qualche banda, a qualche banda de les Illes Balears no hi ha prou aigua, que no poden donar la concessió, si és que es donarà mai, perquè després de l'Operació vaixell, 94-95, no, 95-96-97, 3.000 pous, 7 hectòmetres cúbics concedits, amb una exposició de motius duríssima del Reial Decret Llei que deia que hi havia problemes i que s'hi havia d'implicar l'Administració hidràulica. Què ha de passar, per dir que no? I li faré una altra pregunta: què ha de passar per dir que no a un aqüífer sobreexplotat? Vostè ens diu que n'hi ha i que hi ha un problema amb els drets existents. Podríem parlar molta estona d'això, però, per què en donen de nous?, per crear més drets existents?, no s'aturarà mai, això? És la pregunta.

La Junta d'Aigües no ha dit mai que hi hagi problemes per una urbanització. Vostè ho deia: "Hem de trobar aigua"; si hi ha d'haver un nou creixement, una nova població, 10.000 noves places sobre un aqüífer sobreexplotat en aquest moment a Lluçmajor -per posar un exemple- hem de trobar aigua. L'hem de dur en vaixells?, la durem amb vaixells, perquè la redistribució de les aigües existents avui a les Illes Balears per a la població resident i activitat econòmica existent avui a les Illes Balears sembla que basta; si duim vaixells és per l'excés, per tant, per exemple, per donar cobertura a tota aquesta (...)

Vostè, també li faig aquesta pregunta perquè em dona la impressió, pel que ens diu, que el tema hidràulic no tindrà cap influència sobre el model territorial, jo ho entenc així, que no té res a veure; ho deman. Nosaltres entenem que sí, que quan es fa el model territorial d'un país s'han de mirar els recursos estratègics que té, allà a on s'intenta créixer i allà a on no convindria i, a part d'altres elements, -i evidentment aquí amb el PP tendríem poques enteses sobre el model de país a les Illes Balears- però crec que un dels recursos que s'ha de tenir en compte, amb més condicions o amb menys, és l'aigua. Vostè creu que no?, que s'ha de fer un model territorial amb independència dels recursos hidràulics?, perquè si ha de ser que sí, jo li deman: tindrà en compte el model territorial la situació hidràulica en aquests moments, les Directrius?, i li deman: quina població resident preveuen per al 2016?, i quina població assistida, quanta de gent visitant preveuen per a l'any 2016?, perquè el Sr. Barón, al qual vostè ja ha dit que la seva informació era fins i tot millor que la seva, ens deia que l'objectiu el 2016 es gastar la mateixa aigua que ara, la mateixa aigua que ara. La pregunta bàsicament és: creu que amb la mateixa aigua que ara o la que prevegi per el 2016 es podrà augmentar per cinc vegades la capacitat de població de què parlen les Directrius, o es fabricarà tota l'aigua que sigui necessària?

Li han demanat quantes dessaladores més. A nosaltres els tècnics en aquesta casa ens han dit que no basta la dessaladora de la Badia de Palma, tot just, just, per a la població existent en aquests moments, i vostè ens diu que en principi no se'n preveu d'altra; s'hi reafirma, fins i tot ens diu que en principi hauríem d'anar a intentar que no hi hagi més dessaladores, quan el que nosaltres deim, per ara, és que totes les urbanitzacions on hi ha un problema de subministrament autoritzen les dessaladores sense gaire problemes, per regar, no només per aigua potable, per regar: Regana, Talaiola, etc., feria un llistat cada vegada més llarg; però és que fins i tot per a ús domèstic. Jo havia entès -i ara li deman si jo ho havia entès malament- que el Govern balear considerava positiva la dessalació d'aigua i autoritzava dessaladores domèstiques amb la idea que els hotels dessalin la seva pròpia aigua i que fins i tot els ciutadans dessalin la seva pròpia aigua amb la idea que assumeixin els costos, i passant del fet de si hi ha petroli o no hi ha petroli. Jo havia entès això, perquè surten al *Butlletí* autoritzacions de dessalacions domèstiques d'aigua potable, i entenia que era una línia governamental; ho és?, no ho és?

Ens parlava de prevenció. Jo li deman què s'ha fet aquests darrers 15 anys en prevenció? Estalvi domèstic, què s'ha fet?, aquests darrers 15 anys, què s'ha fet en estalvi domèstic? Què s'ha fet en estalvi industrial? Què s'ha fet amb les grans instal·lacions? Es prendran mesures legals, ja que no s'ha presa cap? Hi haurà obligació d'aljubs, obligació de dobles xarxes, de reutilització de xarxes grises, de comptadors individuals, o es deixarà a l'educació? Primer part, per tant, què s'ha fet?, em referesc bàsicament a subvencions; mesures legals, ja sé que no n'han pres; li deman si en prendrien.

Els ajuntaments, què s'ha fet fins ara? En pluvials no només és el problema de la pèrdua d'aigua, hi ha un problema que les pluvials van a les depuradores i és un problema; hi ha un problema que els clavegueram també perden i contaminen, no només són els problemes que deriven de l'agricultura i dels adobs, també vénen dels abocaments i vénen de les fosses sèptiques, com vostè sap molt bé. Jo entenc que amb 300 milions de pessetes per a 20 anys sumen 6.000. El Sr. Barón no ho va dir en aquesta comissió però vaig veure que sortia publicat, en declaracions seves, que el Pla hidrològic parlava de 20.000. En això sí que estic d'acord amb vostè, que el Sr. Alorda estaria content, i el batle de Campos i molts de batles perquè, evidentment, són els batles, crec, i la gent..., a mi em perdonarà, però crec que la gent assenyada d'aquest país és la que considera que aquesta cosa s'ha de fer, amb un greu problema de fer separacions de pluvials sobre carrers on s'ha fet el nou trespall fa molt poc, però vaja, en tot cas li demanaria a veure quin és. I estic molt content d'aquestes declaracions seves perquè les darreres que va fer en aquest parlament, a pregunta d'aquest diputat, era que per ventura llevarien aquests 300 milions, que es plantejaven llevar els 300 milions de pessetes, això és el que va dir, cosa que em va deixar preocupat, per a inversions compromeses de l'any 99, que haurien de dir que no, però jo estic content de sentir que no, que anirà més endavant, supòs que a partir de l'any 2000 i busques, que és allà on el Govern normalment es compromet.

Aqüífers sobreexplotats. També ens ha parlat de mesures de conservació i de recuperació. Quines mesures de conservació i recuperació s'han pres aquests darrers 15 anys, Sr. Conseller? Per cert, no sé de què em parla, quan diu recuperació: de naturalment, d'una cosa que es farà naturalment?; menjant iogurts nosaltres aconseguirem de 15.000 clorurs es passi a menys de 200?, on ho han vist, això, Sr. Conseller?, quines experiències tenen d'aquestes recuperacions de tota la costa sobredimensionada? Li he parlat dels pous que autoritzen en aquest moment dins aquestes zones, què passa? També hi ha una altra negligència: m'agradaria que es pronunciàs sobre la salinització d'aqüífers bons pel problema d'haver posat en contacte dos aqüífers sobreposats per sondejors fets per la Junta d'Aigües; quins informes tenen en aquest sentit sobre denúncies fetes, sembla que ben fonamentades, i que no han estat contestades ni en un vent i en l'altre?, m'agradaria saber el seu parer.

De moment el que jo sé és que vostès estan sobreexplotant un aquífer sobreexplotat, per exemple son Tugores, que accepten que Emaya ho faci, que és la veritable administració hidràulica de les Illes Balears, com a mínim a Mallorca, és Emaya, evidentment, perquè explota 8 hectòmetres cúbics a un aquífer sobreexplotat. Això és una manera de recuperar-lo?

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Alorda, vaya concretando. Está sobrepasando el tiempo.

EL SR. ALORDA I VILARRUBIAS:

D'acord. Mirarem de ser més curts.

Li demanaria també sobre la contaminació de nitrats i nitrats: què s'ha fet aquests darrers 15 anys?, educar?, tot el que es pot fer és educar, pel que jo he entès. Quines mesures d'educació? Nosaltres no creim que siguin les úniques possibles però quines han pres durant aquests darrers 15 anys? Per cert, és ver -com ens ha dit avui matí un funcionari de la Conselleria d'Agricultura- que s'està plantejant l'expedient de zona contaminada de sa Pobla?, és important aquest tema per les conseqüències que tendria.

Vostè ens ha dit que el control dels privats és suficient, o jo he entès això; jo li demanaria quants de recursos hi ha autoritzats, perquè vostè ens ha dit que parlen de consums reals, però quins són els possibles?, quins són els autoritzats?, ho sap? Sap quin consum privat es pot fer avui a les Illes Balears? Jo crec que quan es va congelar el domini públic hidràulic per la Llei d'aigües hi havia moltes més mesures que es podien prendre, però és un debat que ja hem tengut i que ja sé que vostè no, però una pregunta sí i un compromís m'agradaria que vostè prengués: Gabellí, fa comptes autoritzar l'ús per a subministrament de poblacions a una empresa privada de franc?, fa comptes donar una concessió gratuïta d'aigües per subministrar poblacions a Gabellí, a ses Ufanes?, sí o no?, perquè he sentit que vostè deia que potser la utilitzarien des de la Junta d'Aigües; ara és aigua pública, pública, però ho ha comprat un privat amb una intenció molt clara d'explotar-la; és tan pública com abans de que la compràs aquest senyor, però vostès fan comptes donar alguna concessió o no i amb quins termes?

Per cert, regulació d'aigua en alta, Acasa a quin preu ven l'aigua a Alcúdia?, potser vostè ho sabrà, en alta. Sap el cost que li dóna aixecar l'aigua d'un pou amb un motoret i el preu a què la cobra, per exemple, a l'Ajuntament d'Alcúdia? Li deman per si un cas vostè ho sap.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Alorda, tiene menos de un minuto para acabar.

EL SR. ALORDA I VILARRUBIAS:

Acabaré, Sr. President, però no sempre es pot tenir el goig de tenir el conseller per parlar de temes d'aigua. Jo li agrairia dos minuts.

EL SR. PRESIDENT:

Vaya abreviando.

EL SR. ALORDA I VILARRUBIAS:

Dos minuts amb un tema que ens sembla també important: creu vostè que l'ajuntament és l'administració adequada? Vostè ens ha dit que les xarxes són responsabilitat municipal i ho són, també ho és l'aigua en alta; vostès fan consorcis, sembla que partint de la base que és l'ajuntament que ho ha de resoldre. Emaya té pantans per Escorca, i resol els problemes de mitja dotzena de municipis. Creu que és l'ajuntament que ha de fer tota aquesta regulació?

Quin paper han de jugar els consells insulars en la seva idea del que és l'administració hidràulica?, Què fan amb les comunitats d'usuaris? No podré entrar en els temes d'agricultura que ens agradaria molt, jo li vull dir que sí, que són 15.000 milions allò del pla de reutilització, crec que sí, crec que, en aquesta xifra, no s'hi equivoca, perquè fa tres anys que som diputat i fa tres anys que sent aquesta xifra, no sé com s'ha gastat, no sé si se n'ha gastat res però fa tres anys que es parla de 15.000 milions de pessetes.

En qualsevol cas, li diré que m'ha tranquil·litzat quan ens ha dit que tota la solució ve de la naturalesa i de l'educació, com a mínim no depèn de vostè arreglar-ho, ara, com que desgraciadament en dubt, em qued un poc amb aquesta angúnia. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Alorda. Para contestar, tiene la palabra el Sr. Conseller, el Sr. Ramis.

EL SR. CONSELLER DE MEDI AMBIENT, ORDENACIÓ DEL TERRITORI I LITORAL (Miquel Ramis i Socias):

Gràcies, Sr. President. Bé, Sr. Alorda. Com sempre, ha començat molt fort, dient-me que ja fa vint anys que es parlava amb aquests termes, jo li puc dir que les mateixes concepcions, l'estat de Califòrnia, i m'ha parlat no sé d'on..., jo li puc dir que, òbviament, fa vint anys no tenia aquestes inquietuds ni aquestes responsabilitats, no sé si vostè ja hi era, en dubt, d'això, però el que sí li vull dir és que el problema de l'aigua a la nostra comunitat és avui i aquí, no fa vint anys.

I vostè em permetrà que, amb aquesta entrada, li contesti a dues de les coses que vostè em plantejava dins les moltíssimes coses, dins les moltíssimes preguntes que m'ha fet, les qual tractaré de contestar, no totes, perquè és impossible de contestar-les totes, però sí les que jo crec que de qualche manera són més interessants.

Quan ens deia què hem fet en temes de prevenció i estalvi els darrers quinze anys, a veure què hi hem fet durant els darrers quinze anys. Bé, vostè sap, supòs que com tothom que hi és, a la sala, que les competències en temes hidràulics varen ser transferides a la nostra comunitat l'any 95 i que difícilment durant els darrers quinze anys (...) durant els dos darrers anys, o tres darrers anys, s'han fet coses en temes hidràulics, perquè hi teníem competència, però durant els darrers quinze anys, en temes hidràulics, qui hi actuava era l'Administració central, com vostè sap molt bé, i tot i que les relacions amb l'Administració central durant aquests dotze anys eren bones, amb l'anterior administració socialista, no eren tan bones com permetre'ns tenir poder de decisió sobre els temes hidràulics, durant els darrers quinze anys, i, per tant, a destinar fons a tot el que és prevenció i estalvi dins la nostra comunitat. Per contra, li puc dir que en aquests tres anys, que és quan hem tengut responsabilitat en temes hidràulics, sí que s'ha fet molt camí en temes de prevenció i estalvi d'aigua, no obstant això, li ho he de reconèixer sense cap tipus de reserva, no ens han donat tot el resultat que voldríem, perquè, és clar, el resultat que voldríem tenir-ne es no haver de recórrer a recursos artificials, fabricats, com deia el Sr. Grosske, per poder satisfer la demanda de la nostra societat, tot i, com he dit abans, no deixa de ser cert que això és una pràctica bastant habitual, sobretot a comunitats insulars o a illes.

Deia vostè si havien de tenir, plantejava al principi, influència els recursos hidràulics dins el model territorial. Jo crec que és evident. Supòs que vostè s'ha mirat, s'ho haurà llegit almanco, per damunt, no gaire, però un poquet, les Directrius d'Ordenació del Territori, i hi veurà que els recursos hidràulics tenen bastant, molt a dir dins el nostre model territorial i que són una de les qüestions que s'han de tenir en compte, que més s'han de tenir en compte, més importants, a l'hora de planificar el model territorial, a l'hora d'ordenar territorialment la nostra comunitat, que aquesta sí que és la competència que tenim, al Govern.

Després, i un poc en aquest sentit, em deia que si això és així, si això és així, quina és la població que tenen vostès prevista, d'acord amb el Pla hidrològic, dels dos sòtils, dels dos sòtils, del calendari temporal que hem fixat, 2006 i 2016? Bé, el que es considera com a població equivalent, és a dir, sumar la població que en aquest moment tenim, 310.000 habitants, que és la població equivalent a la població flotant, que, òbviament, no és sempre dins la nostra comunitat, per tant, parlem d'una població més o manco propera al 1.070.000 persones actualment, hi ha un creixement intercensal del 5%. Això ens situaria l'expectativa del 2006 en un 1.150.000 persones i en el 2016, d'1.240.000 persones, a grans trets.

Seria possible cobrir la demanda d'aquests sòtils de població dins aquests dos horitzons, 2006 i 2016? Bé, pensam que la demanda actual, 225, 230 hectòmetres, estic parlant de l'illa de Mallorca, 230 hectòmetres per any amb vista al primer sòtil, al primer horitzó, 2006, podria créixer en uns 11 hectòmetres a l'any, però també, òbviament, hi hauria tota una sèrie de recursos alliberats, una major reutilització, intercanvis d'ús agrícola per ús de proveïment, una millora de la xarxa i tota una sèrie de mesures d'estalvi que fan que, en principi, i d'acord amb el que hi ha previst al Pla hidrològic, aquest creixement per al primer sòtil de població sigui perfectament assumible; addicionalment, ja ens anam a vint anys i, per tant, m'agradaria, una vegada més, una vegada més, perquè al manco en quedi constància en el diari, deixar constància sobre la meva reserva en tant que fem una extrapolació a vint anys, i això sempre és difícil, addicionalment, hauríem d'utilitzar altres vuit hectòmetres cúbics a l'any, pensam que els quals també podrien ser alliberats dels recursos de què actualment es disposa mitjançant tota aquesta sèrie de mesures de reutilització, intercanvi d'usos agrícoles per proveïment, i que, per tant, serien perfectament assumibles d'acord amb els recursos que en aquests moments tenim.

Per una altra banda, em demanava vostè que fes un poc una valoració, o em feia una reflexió respecte de la valoració que es fa des del Govern de les dessaladores. Jo li deia, contestava abans, i he de reconèixer que a la millor un poc precipitadament, contestava al Sr. Balanzat que, en principi, no hi ha previst fer noves dessaladores, he de dir que em referia a noves dessaladores institucionals, públiques, grans instal·lacions d'aquest tipus, que, per un moment, i ha estat un oblit meu, pensava en dessaladores domèstiques o petites instal·lacions industrials que en un moment donat es puguin plantejar dins un expedient administratiu de noves urbanitzacions, o d'una nova construcció, o dins una instal·lació industrial, sigui o no hotelera; en aquest sentit, el que he de fer és fer referència una vegada més a la legalitat vigent, és a dir, li diré que el que és desitjable des de Medi ambient és que utilitzem els recursos naturals renovables naturalment, després li parlaré del iogurt. Això és el que és desitjable, però, com a membre del Govern, també li he de dir que nosaltres hem d'aplicar la legalitat en cada moment vigent, i aquesta legalitat, en un moment donat, pot permetre, ho permet, de fet, la utilització de petites instal·lacions d'aquest tipus i, per tant, respectam i estam ficats dins aquesta mecànica administrativa.

Vostè em feia, amb la seva habitual ironia, la qual li agraeix, perquè distén una mica més les preguntes i el debat, que no entenien molt bé el concepte, naturalment, de la recuperació natural dels aqüífers, i em deia a veure si, menjant iogurts, podríem recuperar els aqüífers. Miri, menjant iogurts, el que farem serà aprimar-nos tots una mica, i a mi, particularment, m'anirà bastant bé, a vostè, no, vostè està en perfecta forma, a més, m'ho demostra cada vegada que intervé, però el que és cert és que la recuperació dels aqüífers més efectiva que existeix és precisament el cicle natural de l'aigua, aturar, com deia abans el Sr. Grosske, la sobreexplotació, permetre que els aqüífers es recuperin, forçar aquesta recuperació mitjançant l'acció d'aigües tractades terciàriament, d'aigües depurades, i deixar que, naturalment, passi el temps necessari. Nosaltres estimem que en deu anys pot ser això una realitat.

Em feia una altra referència a la declaració o no de les zones de sa Pobla i Muro com a zones contaminades. Miri, el que li puc dir, com vostè sap perfectament, és que dins aquestes zones, dins la zona de sa Pobla i dins la zona de Muro, crec que, a més, hi afegiria la zona de Llubí, l'aqüífer de sa Marineta, hi ha un control que probablement no té possibilitat de comparació amb altre lloc d'Espanya ni d'Europa, quant al que és el control de l'aqüífer de sa Marineta i quant al control de les contaminacions que puguin existir a la zona de sa Pobla i Muro. Sabem que hi tenim un problema, estem pendents d'aquest problema, se'n fa un seguiment constant i si arriba la circumstància, òbviament, aleshores, no ha arribat, perquè, si no, ja s'hagués fet la declaració, es prendran les mesures adients, encara que aquestes siguin, si és la circumstància, declarar la zona contaminada; òbviament, si fins ara no ho hem fet, ha estat perquè els nivells no han estat els necessaris perquè això fos així.

Em demanava que farem amb Gabellí, amb la finca de Gabellí, les Ufanes, com s'han d'utilitzar i si s'ha d'autoritzar una extracció allà. Miri, Sr. Alorda, el mateix que li dic tot el temps, s'hi aplicarà la legalitat vigent, s'hi aplicarà absolutament la legalitat vigent, i si és permès autoritzar una extracció d'aigües a la finca de gabellí, s'autoritzarà, tan simple com això, tan simple com això.

Miri, els ajuntaments..., estic deixant allò d'Acasa per al final, supòs que se n'adona. Els ajuntaments són responsables, són els únics responsables, em diu, si només són els ajuntaments els responsables de la xarxa de distribució de..., miri, en són els responsables, i per llei, com vostè sap, i ho sap perfectament, això no vol dir que des del Govern, o des del consell insular, des dels consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa i Formentera hi hagi una especial sensibilitat per aquest tema, per aquest problema, i s'habilitin unes línies d'ajut mitjançant el pla d'obres i serveis o mitjançant qualsevol altra línia econòmica als ajuntaments, que són les primeres institucions a l'hora d'atendre el ciutadà, les primeres institucions a l'hora d'atendre el ciutadà, les institucions allà on el ciutadà, quan té un problema, acut en primera instància sempre, sempre, els quals necessiten que se'ls ajudi per afrontar determinats aspectes de la seva gestió. Aquest és concretament un on jo crec que val la pena que tots fem un esforç, Govern, consells insulars i els propis ajuntaments, si hi podem implicar l'Administració central, també, també. Per tant, sí, ells en són els responsables, per llei, i nosaltres els hem d'ajudar.

I acab. Acasa. Crec que és de molt mal gust, Sr. Alorda, el que passa és que no m'estranya gaire, però crec que és de molt mal gust fer referència dins una comissió parlamentària a empreses i a noms d'empreses concrets. De totes maneres, li he de dir que Acasa no proveeix aigua en alta a Alcúdia, que Acasa el que fa és proveir aigua en baixa a Alcúdia, i que crec que és bo que dins el component econòmic d'aquesta aigua, dins l'estudi econòmic que ens presenta Acasa, al Govern, no a la meua conselleria, hi hagi un control dels preus d'aigua en alta, com ja m'hi he pronunciat anteriorment; això no lleva que em paregui una grolleria, Sr. Alorda, fer menció a empreses privades, particulars, dins una comissió parlamentària com aquesta, pel simple fet que qui els parla sigui, endemés de conseller, batle d'Alcúdia. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Conseller. En turno de réplica, por un tiempo de cinco minutos, tiene la palabra el Sr. Alorda.

EL SR. ALORDA I VILARRUBIAS:

Gràcies, Sr. President. Miraré de ser curt. D'entrada, diu que les Directrius..., efectivament, jo me les vaig llegir un parell de pàgines, però, per ventura, no he copsat tot el que pretenien, i vostè ens diu que donem molta importància als recursos hidràulics, jo vaig entendre que no, no ho vaig entendre així, però jo li deman, per la importància que hi dóna, quina conseqüència n'extreu, quina és la conseqüència que les Directrius sobre el model territorial tenen en la situació hidràulica de les Illes Balears?, quina conseqüència?

Segon punt, basta amb els horitzons del 2016 i 2006 per als planejaments municipals actuals?, per si es desenvolupen els planejaments municipals actuals?, perquè jo crec que un augment del 6%, si no ho he entès malament, em sembla ridícul, comparat amb el que augmenta els anys noranta. Als ajuntaments costaners, hi augmenta de l'ordre del 5% anual, probablement. M'agradaria veure quina és la prospectiva, si realment jo ho he entès bé, i ens diu que en vint anys hi augmentarà un 5%, així ho entenen, la població, o per ventura és que l'he entès malament.

Vostè s'excusa molt en la legislació, i jo li voldria recordar que estic parlant amb un legislador o, com a mínim, amb un membre que forma part d'un equip, o d'un parlament en el qual té majoria absoluta, per tant, la legislació permet que tot sigui urbanitzable, és cert, és cert, això, de fet, la nova llei diu que tot és urbanitzable per defecte, però també permet declarar Anei, declarar Arip, declarar zones d'especial protecció (...)lògica, permet moltes coses, es poden canviar. Vostè, aquí, no està com un aplicador del dret funcionario-tècnic, vostè pot generar dret. Jo li deman si fa comptes prendre-hi mesures, o no; per exemple, la legislació permet totes les dessaladores, però tampoc no obliga a haver-les de concedir, molt especialment quan hi ha un tema fonamental que afecta els ajuntaments, que afecta les dessaladores i que afecta a tothom, que és el Pla hidrològic. El Pla hidrològic marca les prioritats, marca els consums, cap on aniran les concessions, i, el Pla hidrològic, l'elabora el Govern balear.

No entenc, quan jo li faig *delega ferenda*, que és el que s'hauria de fer, quines lleis hi hauria d'haver o quines mesures s'haurien de prendre, que vostè em digui que s'aplicarà la llei, i bé, d'acords, però si (...) fer res o si les peculiaritats de les Illes Balears no recomanen lleis específiques.

Bé, que de les aigües públiques en alta els preus han d'estar fiscalitzats, hi estam absolutament d'acord, es va aprovar per unanimitat d'aquest parlament fa més d'un any, i passa únicament que no s'ha aplicat. Seria bo que sortís publicat en el butlletí, i punt.

I parlar d'un concessionari, he parlat d'Emaya, parlaré d'Acasa i parlaré de... Jo he demanat en distintes ocasions, per no parlar de noms propis, quins són tots els afectats, saber com estan, i si la seva conselleria una cosa demostra és quin tema no li interessa contestar, preguntes des de l'any 96 d'aquest diputat, el sistema hidràulic, no ens contesten res sobre dades públiques, tindrè més d'una dotzena, d'una vintena de preguntes a la seva conselleria en matèria hidràulica que no ens contesta. Tot el que sap aquest grup parlamentari en matèria d'aigües és gràcies a la Conselleria de Sanitat i gràcies als propis perquisicions que ha pogut fer d'una manera o d'altra, ajuda de la Conselleria de Medi Ambient, cap, ni amb l'anterior conseller ni amb aquest. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Alorda. En turno de contrareplica, el Sr. Conseller, el Sr. Ramis, tiene la palabra.

EL SR. CONSELLER DE MEDI AMBIENT, ORDENACIÓ DEL TERRITORI I LITORAL (Miquel Ramis i Socias):

Gràcies, Sr. President. Vejam, començaré pel final. Sr. Alorda, jo no sé si en aquest moment tenim pendent contestar-li qualche pregunta, però el que sí que li puc dir és que totes les preguntes que es fan a la conselleria, totes, es contesten; per tant, dic purament i simplement que quan vostè diu que des de l'any 95 deixam de contestar les preguntes que fan referència a temes hidràulics, em sap greu haver-ho de dir, però falta a la veritat, totes es contesten, el remet a arxius, allà on consten registres de sortida, perquè, miri, jo no pretenc que vostè, i amb això entr en el tema de la legislació, subscrigui o estigui d'acord amb els plantejaments d'aquest govern en temes hidràulics o en temes d'ordenació del territori, que els maneja vostè com si fossin temes ambivalents, quan, òbviament, no ho són, però, home, com que jo no pretenc que vostè coincideixi amb els meus plantejaments en ordenació del territori, tampoc no pretenc que comparteixi els meus plantejaments en temes hidràulics, a pesar que crec que aquesta sí que és una matèria on val la pena fer un exercici de responsabilitat i un esforç de consens, allà on valdria la pena que tots, efectivament, en temes hidràulics, en comptes de fer simplement la crítica a la gestió de l'equip de govern, de qualche manera, ens hi comprometéssim més i fóssim capaços d'aportar-hi qualche cosa de positiu. Crec que, en aquest sentit, no és només canviar la legislació, si aquesta no ens agrada, no, miri, és que amb la legislació que hi ha en aquest moment, apart que ens ve imposada, estam en part absolutament d'acord i, per tant, com que no coincidesc amb els seus plantejaments, no la canviarem, i, per tant, en aquest sentit li he de dir que aquesta legislació, efectivament, respon al plantejament que fa el Govern, això és obvi, amb el qual, Sr. Alorda, no esperi que, almanco en aquestes matèries, coincideixi amb el que vostè em fa.

Ha estat la primera cosa que m'ha dit en la segona part de la seva exposició, és a dir, el problema que vostè té, que el seu grup té, és que li agradaria que els temes hidràulics fossin un tap per als temes urbanístics, per als temes territorials, per a l'ordenació del territori, i tot i que jo li he de reconèixer que els temes hidràulics, el subministrament hidràulic, són un dels paràmetres més importants a l'hora de tenir en compte qualsevol desenvolupament urbanístic, qualsevol ordenació del territori, també li dic que no és exclusivament aquest l'argument que es té en compte i que, per tant, n'hi ha d'altres, i que, les solucions, mentre estiguin previstes a la llei i s'apliquin, aquest govern, les ha d'acceptar, perquè el seu plantejament no coincideix amb el seu, Sr. Alorda. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Conseller. Por parte del Grupo Parlamentario Socialista, tiene la palabra el Sr. Tur.

EL SR. TUR I TORRES:

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Conseller, per la seva compareixença.

La veritat és que en les diferents compareixences de tècnics i de persones que han passat per aquesta comissió no permanent, s'hi ha posat de manifest clarament una qüestió, que és que el problema de l'aigua no és només un problema tècnic, és molt més que un problema tècnic, no passa solament per un problema tècnic, perquè les solucions tècniques hi són, passa, sobretot, per un problema polític i de gestió. les diferents exposicions que han fet aquí els tècnics que hi han comparegut han demostrat clarament que es coneixen suficientment les dades de la situació que hi ha, de l'evolució del recurs i de les possibles solucions, però que tots quedaven a l'espera de la decisió política, de la gestió política, que és el que li correspon precisament, a vostè.

També s'ha posat de manifest, jo crec que d'una manera considerable, una important insatisfacció dels usuaris i consumidors respecte de la política hidràulica que duu a terme el Govern i, sobretot, s'ha posat de manifest una gestió molt deficient, i basta veure, el resultat d'aquesta gestió, a quina situació ens ha conduït.

La veritat és que tècnicament, pel que fa a plantejaments tècnics..., pel que fa a plantejaments tècnics, he sentit, a la seva intervenció, que coincideix bàsicament amb els tècnics que també han comparegut aquí, tant pel que fa al plantejament del problema com a les solucions tècniques, però, en qualsevol cas, vostè no compareix aquí com un tècnic, sinó que vostè és qui té la responsabilitat de portar a la pràctica aquestes solucions que els tècnics han plantejat, i aquí és on nosaltres..., vostè té l'obligació de fer-ho i de donar satisfacció de la seva planificació política en aquesta comissió i nosaltres, per descomptat, tenim l'obligació de reclamar-la-hi. Fins i tot, en aquests plantejaments tècnics aïllats que planteja vostè, amb què, aïlladament, podríem estar d'acord, també notam a faltar una manca d'implicació, de condicionament, d'incardinació, amb altres polítiques més generals, i posaria com a exemple un debat que hi acaba d'haver -ho tenia apuntat, ja ho he tatxat, però que, en qualsevol cas, que consti- que és el tema de l'ordenació territorial i el tema de les directrius. M'agradaria que pogués concretar una mica més que com ho ha fet al portaveu que m'ha precedit en l'ús de la paraula que les Directrius d'Ordenació Territorial, aquestes Directrius que permeten triplicar, poc més poc manco, la població a les nostres illes, no concorden amb l'objectiu de reducció de la línia o desacceleració de la línia d'augmentar, diria jo que quasi quasi aritmèticament, el consum d'aigua un any rera l'altre.

M'ha preocupat que, davant aquesta problemàtica, es quedi bàsicament amb les solucions tècniques, no diguem amb les solucions polítiques, i que les solucions polítiques passen, més o manco, per una exposició més o manco ampla del Pla hidrològic, el qual, al cap i a la fi, no deixa de ser una normativa per aplicar en el futur i que s'haurà de desenvolupar des del punt de vista normatiu en el futur, fins i tot -ho he pres textualment- ha dit que estam en la fase de disseny de línies polítiques, i crec que ja és hora d'haver superat la fase de disseny de línies polítiques, especialment constatant, com s'ha constatat en aquestes compareixences, la situació en què estam, pel que fa als recursos hídrics.

És evident que el tema d'aigua és un element importantíssim de sostenibilitat i que, donat que ens torbam en una situació d'escassetesa, de dèficit, també ha quedat de manifest, perquè consumim més recursos que els que plouen, perquè no hi ha altra possibilitat de recàrrega dels aqüífers, és urgent, per tant, prendre mesures, i mesures concretes.

Per això, evitaré estendre'm en consideracions generals i aniré a la rel de les coses que hem pogut sentir als tècnics que han comparegut en aquesta comissió, a puntualitzar una sèrie de qüestions que han quedat manifestament clares, que són d'una aplicació urgent, i no he sentit en la seva intervenció que hi hagués una programació, una intenció, una possibilitat, d'aplicació a curt termini. Crec que són qüestions, jo crec, mesures, molt elementals, i amb uns 86.000 milions de pessetes de què parlava el Sr. Conseller, amb tota la vigència del Pla hidrològic, he entès que deia, però que, en qualsevol cas, lluny d'aquestes quantitats, crec que s'ha posta de manifest pels tècnics que hi han intervengut que hi ha tota una sèrie de mesures que s'haurien d'emprendre, i que no es fan; per exemple, en una situació de dèficit com la que hi ha, un dels objectius és l'estalvi, ho han repetit tots els compareixents, pràcticament, per tant, què pensa fer el Govern a curt termini en temes d'estalvi, tant pel que fa al consum humà com al reg?, sé que aquest és un tema que s'ha plantejat, però l'hi exigiria més concreció.

En el tema d'estalvi en reg, no crec que calgui dir que és un moment oportú, en el sentit que els agricultors n'estan perfectament conscienciats, entre altres coses pel cost que té treure aigua; per tant, qualsevol mesura que els faciliti reduir costos en la seva explotació, segurament seria benvinguda, i, per tant, només és qüestió que el Govern prengui la decisió.

Un altre tema molt important i que s'ha posat de manifest, i sobre el qual crec que el Govern actua insuficientment, tema de controls: Control de qualitat, tant pel que fa a salinitat com a contaminació dels aqüífers, el tema de contaminació també ha sortit, però li demanaria una major concreció en les mesures a prendre-hi. Controls en l'extracció d'aigua, sobre el comportament dels aqüífers, sobre les actuacions en casos de sobreexplotació, controls piezomètrics, em va cridar l'atenció que l'illa que més problemes té en recursos hídrics, que és Eivissa, és el lloc on menor control piezomètric es realitza. I parlant de controls, el tema dels comptadors, pensa el Govern instal·lar comptadors a les explotacions, si més no a les concessions de major extracció d'aigua? Policia hidràulica, si parlem d'un problema que s'ha posat de manifest és la dificultat de controlar cada una de les concessions d'extracció, s'ha plantejat el Govern crear una policia hidràulica per fer el seguiment d'aquestes concessions? Control sobre l'explotació de les concessions; som conscients que hi ha concessions autoritzades per a proveïment d'aigua a poblacions que extreuen el recurs amb grau de salinització per damunt del que hi ha permès per la legislació vigent, en canvi, continuen extraient quantitats d'aigua sense cap control, sense que se sàpiga si la quantitat que se n'extreu és l'autoritzada, si van més enllà o si aquesta aigua té condicions perquè la subministren a poblacions, o si aquell aqüífer admet que es continuï extraient aigua d'aquests pous, d'aquestes concessions.

Tema de la democratització de la gestió de l'aigua, tal com preveu la Llei d'aigües, aquesta és una assignatura pendent important que té el Govern, la participació dels usuaris, per quan les juntes insulars d'explotació que estan creades i el Govern no les arriba a constituir. I aquest seria, podríem dir, un paquet de mesures per a l'optimització del recurs, i me n'he deixat un d'important, el tema de les pèrdues, el Sr. Conseller n'ha parlat, i sabem què passa per un tema de recursos, el tema de les pèrdues a les xarxes municipals, però hem de posar de manifest que el Govern està invertint, com hem denunciat reiteradament, quantitats de milions en un Pla Mirall que servirà per posar guapes per damunt les places i els carrers, però, en canvi, per davall les xarxes perden un recurs que és absolutament deficitari, com hem vist.

Això quant a l'optimització del recurs, però després, infraestructures, la necessitat de construcció d'infraestructures, tant per captar nous recursos, el tema de les dessaladores, se n'ha parlat molt, no insistiré, però el tema de la reutilització crec que sí és un tema important, el tema de les garanties als que facin ús d'aquestes, de les garanties de qualitat d'aquesta aigua, el tema dels controls de possibles contaminacions dels aqüífers, en definitiva, per quant una depuració terciària que permeti fer un ús amb garanties d'aquestes aigües residuals.

I, per acabar, també un tema que acaba de plantejar-se a l'anterior intervenció, el subministrament d'aigua en alta. He sentit que el Sr. Conseller deia que creu que seria una bona mesura que entràs també dins el control de preus, però quan pensa fer-ho. Li record que hi ha aprovada en aquest parlament una proposició no de llei que insta el Govern que això es faci, per tant, quan pensen donar compliment a aquest acord parlamentari, i més si és un objectiu que també persegueix el Govern, i la necessitat d'unificar preus de les tarifes, també en alta. Crec que la unificació de qualitat i preus hauria de ser un objectiu a perseguir pel Govern donada la situació en què es troba el recurs d'escassetesa, de mala qualitat en alguns casos i de dispersió de preus en el conjunt de les Illes.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Tur. Para contestar, tiene la palabra el Sr. Ramis.

EL SR. CONSELLER DE MEDI AMBIENT, ORDENACIÓ DEL TERRITORI I LITORAL (Miquel Ramis i Socias):

Gràcies, president. Gràcies, Sr. Tur. Bé, la veritat és que la seva intervenció m'ha deixat un poquet perplex. Jo sé que el darrer que parla té el problema que pràcticament s'ha parlat de tot i que, bé, o es fa un esforç d'imaginació molt important, o és difícil de vegades aportar coses noves a un debat com aquest, un debat en el qual ja duim dues hores i busques, però que ve de moltes jornades d'aquestes, si em permeten l'expressió els senyors diputats, tan dures com aquestes que, per tant "no els arriend en absolut sa gananci", si em permeten la broma.

Però la veritat és que, Sr. Tur, les coses que m'ha plantejat, gairebé totes, no només ja n'havíem parlat, sinó que jo crec que les havia contestat. Home, vostè ha dit una cosa que jo he de dir que m'alegra i que m'alegra enormement, i és que, davant el plantejament que el tema de l'aigua no és en absolut només un problema tècnic, sinó que també és un problema polític que, òbviament, jo compartesc quant que és responsabilitat dels polítics donar solucions a un tema tan greu com aquest, sí que també li he de dir que, mentre jo pugui fer plantejaments tècnics per donar solucions polítiques a un problema que bàsicament també és tècnic, no hi ha aigua, no és un problema polític, sinó un problema real, que existeix, jo crec que mentre pugui donar solucions tècniques, perdó, solucions polítiques amb plantejaments tècnics, jo sempre tractaré de fer-ho així, tractaré de no polititzar, com deia abans, que ho deia quan acabava la intervenció del Sr. Alorda, un tema tan important com és el tema de l'aigua. Per tant, estic content que em digui que només li don solucions tècniques, és el que pretenc, pretenc no polititzar el tema, en absolut, crec que això és bo.

Quasi quasi un poc, he anant prenent nota de tot el que em deia, de les mesures que m'anava dient, i un poc per fer un repàs, jo deman disculpes al president i als membres, si em reiter en alguna cosa, però excepte una o dues coses que m'ha plantejat el Sr. Tur, de tota la resta n'havíem parlat.

Estalvi. Quan dic gestió de la demanda em referesc exactament a això, és a dir, gestionar la demanda perquè hi hagi un estalvi, jo deia a tres nivells, un estalvi quant a consum domèstic, població humana, vostè deia; un estalvi a nivell industrial, bàsicament la indústria a les nostres illes és indústria turística, parlam d'hotelers; i quant a reguiu, bé, és ben clar, la substitució dels recursos naturals de reguiu per recursos terciaritzats, de reutilització d'aigües, jo crec que això també és la part d'estalvi important. Quan començarem?, no, miri, és que ja hem començat, en aquest moment s'està utilitzant, un 20%, em pens, em diu que sí el conseller d'Agricultura, un 20% de l'aigua depurada, en aquests moments s'està utilitzant, ja per ..., òbviament ha estat substituint recursos hídrics de caire natural. Prioritzam tot el que sigui substitució de recursos tradicional, davant el que significa noves plantacions de reguius, procuram que, a la vegada que s'utilitza o reutilitza l'aigua, es deixi d'utilitzar l'aigua potable, l'aigua dels recursos tradicionals.

Controls de qualitat. Miri, tots, tots, des de Sanitat es duen tots, tots. Podem discutir si voldrien que hi hagués una prova més, una anàlisi manco o si són excessius o si se'n fan massa pocs durant l'any, però tots, des de Sanitat, òbviament.

Control d'extracció i on som. Bé, vostè sap que hi ha un pla en aquests moments que es desenvolupa d'acord amb l'Administració central, el Pla Arika, també faig un exercici de memòria que tal vegada més endavant em passarà factura, perquè constància quedarà al llibre de sessions, em sembla que hi destinam 160 milions de pessetes, ho dic amb totes les reserves, vaig un exercici de memòria, que és precisament un programa destinat a fer inventari i control de totes les explotacions existents.

Comptadors a les explotacions d'aigua, a les grans explotacions d'aigua. Miri, no, el tema de comptadors no va per aquí, el problema no és ..., les grans explotacions d'aigua no es controlen mitjançant comptadors, hi ha altres mesures, sense jo ser un tècnic en aquest aspecte li puc dir que hi ha altres mesures de control, que són les avaluacions de consum que són gairebé, no vull dir tan acurades com pugui ser un comptador, però que serveixen igual. Miri, el tema dels comptadors va per les comunitats de propietaris, el tema dels comptadors va perquè, en aquesta comunitat nostra, és bastant habitual, com vostè sap, que les comunitats de propietaris tinguin un sol comptador, amb la qual cosa es despersionalitza el consum d'aigua, i, com que paga la comunitat i no paga individualment cap domicili, sembla que el consum d'aigua no és important. El tema dels comptadors va perquè s'individualitzin els consums de cada habitatge i així, de qualque manera, intentem que es prengui consciència que l'aigua individualment consumida de domicili a domicili també és important.

Això sí que és un tema nou, fer públic el tema de les aigües i és un tema que no havia sortit, el tema de posar en marxa les juntes insulars de l'aigua. Miri, Sr. Tur, m'ho prenc com a assignatura pendent, és cert, és un dels temes que tenim pendents i que des del Govern hem de dur endavant, i me l'apunt perquè és la veritat.

Les pèrdues d'aigua i la millora de les xarxes de distribució en alta i en baixa, bàsicament en baixa perquè el alta són més bones de controlar, i a més vostè, una vegada més, fent un exercici que jo li diria simplement injust, em comparava aquestes inversions amb el Pla Mirall, i no té res a veure, res a veure, el Pla Mirall és una altra cosa, jo aquí he vingut a parlar d'aigua, i ja que m'ho diu, li diré que el Pla Mirall és un projecte magnífic, és un pla magnífic del Govern i supòs que perquè és tan magnífic i dona tan bons resultats, tal vegada l'oposició, des del punt de vista polític, estic convençut que en el fons a vostès també els agrada, n'estic absolutament convençut, però sé que des del punt de vista polític han de fer oposició i, per tant, sé que des del punt de vista polític, em diu el que em diu.

No, miri, amb les pèrdues d'aigua, en col·laboració amb els consells insulars, 50 milions Menorca, 50 milions Eivissa, 200 milions Mallorca, duim endavant una política de minimització d'aquestes pèrdues, és una cosa de la qual ja n'havíem parlat aquí, jo hi ha hagut certs moments que he tengut la sensació, i la veritat és que ho dic sense voler fer una broma, però que vostè havia sortit, perquè és que m'ha dit exactament coses de què ja havíem parlat, que les havíem dit dins la comissió, i m'ha tornat a dir el mateix, per exemple, del tema de les pèrdues d'aigua, n'hem parlat molt.

Dels temes de terciaris i reutilització també n'hem parlat molt, per tant ho deix anar. I els temes del preu d'aigua en alta, miri, estic d'acord amb vostè, des de la Conselleria de Medi Ambient pensam que és bo que això es reguli, des del Govern pensam que és bo que es reguli, i sabem que la Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria, que és la que fixa els preus, ho farà. Per tant, no és en aquest cas responsabilitat o competència de la meua conselleria, però també en prenc bona nota perquè hi ha una coincidència de parers.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Conseller. Para el turno de réplica, tiene la palabra el Sr. Tur.

EL SR. TUR I TORRES:

Gràcies, Sr. President. Breument, perquè és cert que algunes coses s'havien comentat, i jo li demanava que concretàs si era possible fer-ho, perquè crec que de les intervencions anteriors poca cosa concreta hem extret, i de mesures factibles i aplicables a curt i mig termini, llevat de tota la planificació política que hi ha dins el Pla hidrològic que quan estigui aprovat i es comenci a desenvolupar ja veurem quin resultat donarà, esperem que sigui positiu.

En qualsevol cas no m'ha entès bé o no m'ha volgut entendre. Quan jo li he dit que plantejava solucions que coincidien amb els tècnics que ens han precedit, però la meua preocupació era traslladar aquí la preocupació que jo detectava de tots els compareixents que hi ha hagut, que tots plantejaven el problema, plantejaven les solucions, però, deien, la solució no és en les nostres mans, és una solució política. Per això li exigia a vostè que plantejàs solucions polítiques a aquests problemes tècnics i sé que passen perquè siguin pressupostaris, ja que em fa aquest gest, enganx amb el tema de les pèrdues d'aigua, que és un tema del qual se n'ha parlat, però no s'havia aportat cap solució concreta i a curt termini. I per això jo li havia posat, a títol d'exemple, el tema del Pla Mirall.

Home, jo crec que estarem d'acord que és una qüestió de prioritització, i el que és important és que aquesta comissió sàpiga quines prioritats d'inversió té el Govern, i és important que l'opinió pública sàpiga que el Govern prefereix invertir a rentar la cara, que no dic que estigui malament, però que prefereix invertir en polítiques d'aquest tipus, que es veuen més, en lloc d'atendre un problema bàsic per a la nostra sostenibilitat, com és el recurs, l'estalvi d'aigua pel que fa a l'escassetat del recurs. Estam d'acord que no és més que una qüestió de prioritització, però jo el que sí li demanava és que explicàs clarament quines mesures polítiques o pressupostàries o quines inversions té previstes per atendre un problema com aquest, que és cert que se n'havia parlat, però que no havia aportat cap mesura concreta al respecte.

El tema de l'estalvi, sé que és un tema absolutament debatut i més que debatut, m'insatisfà la seva resposta quan diu que les mesures d'estalvi que prenen i que pensen continuar aplicant és la reutilització d'aigües residuals, aquesta és una part, però hi ha altres parts que crec que també s'haurien d'atendre i, en qualsevol cas, el tema de les aigües residuals passa per donar molta millor garantia de qualitat als usuaris de la que s'ofereix en aquest moment, entre d'altres coses per les limitacions que té el seu ús, i que tots sabem que els pagesos de la nostra comunitat autònoma no són molt donats a canviar, a canviar en els costums o en les tècniques de cultius que tenen i que, per tant, tot això és un problema afegit a les facilitats a reutilitzar les aigües residuals, al marge, repetesc, que esperava altres mesures que poguessin contemplar el tema de l'estalvi.

I el tema dels comptadors, a mi el que em consta és que a qualsevol autorització d'una nova concessió que fa la Junta d'Aigües, posa com a condició la instal·lació d'un comptador, una altra cosa és si llavors es fa un seguiment o no i si es posa o no es posa, però això és cert. Per tant, jo crec que a les concessions de grans explotacions per a proveïment d'aigües, és una qüestió insalvable i sobretot per les conseqüències que és aquest descontrol damunt aquest tipus de concessions.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Tur. En turno de contraréplica, tiene la palabra el conseller Sr. Ramis.

EL SR. CONSELLER DE MEDI AMBIENT, ORDENACIÓ DEL TERRITORI I LITORAL (Miquel Ramis i Socias):

Gràcies, president. Gràcies, Sr. Tur. Bé, li deman disculpes, efectivament no l'havia entès quan em parlava de pessetes, de pressupost, i jo entenia que em parlava vostè d'altres coses. No òbviament, també he dit alguna cosa abans, he dit que els 85.000 milions de pessetes que més o manco fent una previsió més o manco (...) del que pugui ser la despesa en aquests vint anys, aquests 85.000 milions de pessetes, en tot cas, el Govern està òbviament disposat a dur-ho endavant i, per tant, hi destinarà partides pressupostàries. El que passa és que també el compromís de destinar partides pressupostàries durant els pròxims vint anys, per gastar-ne 85.000 milions de pessetes, no sé fins a quin punt és un compromís que realment sigui un gran compromís polític, jo estic segur que hi ha diputats que em diran que a partir de l'any 2000, ja m'ho han dit, que a partir de l'any 2000, ja no té molta més importància. Jo, afortunadament, pens una altra cosa, pens que a partir de l'any 2000 també serà important el que pensa l'equip de govern, el Partit Popular sobre aquests temes, i, per tant, pens que no els puc garantir els vint anys, però sí a l'any 2000. N'estic quasi segur.

En aquest sentit, miri, jo ja li he dit, hi ha part d'aquests 85.000 milions de pessetes, una part important que ja s'ha gastat. No és que estiguem parlant de gastar en un futur 85.000 milions de pessetes, temes com sa Costera, on ja s'han gastat 1.000 i busques milions de pessetes, no molts més, però 1.000 i busques milions de pessetes, la dessaladora de la Badia de Palma, amb 6.000 milions que ja és en marxa, són part d'aquests 85.000 milions de pessetes que, efectivament, sí el Govern pensa pressupostàriament posar damunt la taula per dur endavant el seu pla hidrològic, com no pot ser d'altra manera, és a dir, per a qualche cosa serà el Pla hidrològic que presentarà el Govern.

La referència que feia també respecte del Pla Mirall i respecte dels recursos hidràulics, dir-li que no té res a veure una cosa amb l'altra, com ja li havia dit abans. Òbviament la responsabilitat de govern és aquesta, és prioritzar sobre les inversions que vol fer, i jo crec que són dues línies d'inversió que totes dues són igualment importants; no em demani quina és més important, perquè com que totes dues es duren endavant, aquest govern sí té la capacitat de dur endavant aquestes dues línies d'inversió, la del Pla Mirall i la dels recursos que s'hagin de disposar, d'acord amb el Pla hidrològic, sí tenim nosaltres la capacitat i la voluntat de dur endavant aquestes dues inversions, 85.000 a vint anys, 42.000, 21.000 per part del Govern en 3-5 anys que és el Pla Mirall, mirin, jo tenc necessitat de prioritzar, perquè les dues són inversions importants, són dues inversions que des del Govern pensam que s'han de fer, i en aquest sentit, totes dues rebran la seva partida pressupostària.

Limitacions en l'ús de l'aigua terciaritzada. Bé, estic segur que el conseller d'Agricultura, que ara m'ha fuit, però que ja m'ha dit que sí amb el cap, serà qui li donarà exactament la mesura tècnica de quines són les limitacions que l'aigua depurada, que l'aigua tractada té respecte del seu ús com a regadiu. El que sí li vull dir és que aquestes són les aigües depurades amb tractament terciari i dependent d'aquest tractament terciari, perquè hi ha distints nivells de tractament, són pràcticament utilitzables quasi quasi a qualsevol ús agrícola, quasi quasi. El meu company li podrà dir amb més detall, però sí que podem anar a uns nivells de substitució importants. Tengui en compte que en aquest moment produïm 70 hectòmetres/any d'aigües depurades, que podrien ser, si fóssim capaços de consumir-les dins usos agrícoles, que podrien ser destinades a substituir consum d'aigües naturalment regenerades, amb la qual cosa el problema quedaria totalment solucionat.

En poques paraules, i si el president m'ho permet, jo simplement voldria acabar dient que la política hidràulica de la qual avui he vingut a retre comptes davant tots vostès, jo diria que es troba perfectament encaminada. Crec que a curt, a mig i a llarg termini, aquest llarg termini també amb la reserva que he estat fent tot l'horabaixa, que si anam molt enfora no sabem què pot venir, en aquests moments el Govern de la Comunitat té perfectament controlat el tema dels recursos hidràulics, crec que no ha de ser, en aquests moments, motiu, no és, no ha de ser i no és, motiu de preocupació per als nostres ciutadans, almanco no ho és per al Govern, i quan les primeres infraestructures a què fèiem referència, la dessaladora de la Badia de Palma en el mes d'abril, el mes de maig de l'any que ve, estigui en funcionament, jo diria que pràcticament i de cara al futur d'aquestes illes, s'haurà solucionat el tema de les aigües a la comunitat.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Ramis. Por parte del Grupo Parlamentario Popular, tiene la palabra el Sr. Rovira.

EL SR. ROVIRA I DE ALÓS:

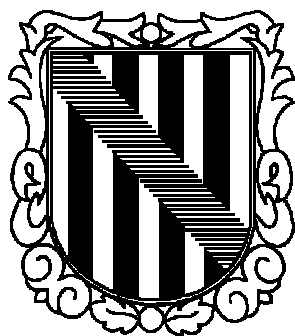
Gracias, Sr. Presidente. Señoras y señores diputados. En primer lugar, agradecer, como no podría ser de otra manera, al Sr. Conseller que haya venido esta tarde a explicarlos qué política va a seguir la administración popular en los próximos años y cuáles son, de alguna manera, las bases de ese plan hidrológico que en breve verá la luz. decirle que, sin lugar a dudas, nosotros coincidimos totalmente con lo que se ha expresado aquí, que las líneas básicas son la reutilización de las aguas, las infraestructuras que ya están en marcha y las que tienen que venir, y un control en la gestión de la demanda que permita ese ahorro y esas mejoras en la red que, sin lugar a dudas, ayudarán a que los problemas que todavía persisten en temas de agua, se vayan solucionando poco a poco.

Sin lugar a dudas y pasando revista a lo que ha sido el suministro de aguas en Mallorca y en Baleares en los últimos años, hay que reconocer que tanto a nivel de calidad como a nivel de cantidad, ha mejorado sensiblemente, que sin lugar a dudas hay problemas, está claro también, el Grupo Popular tiene muy claro que hace tres años que las competencias están en manos de la comunidad autónoma, y que esto es una competencia que directamente, en cuanto al suministro de los ciudadanos depende de los ayuntamientos, y que los ayuntamientos no pueden hacer frente a todas las infraestructuras que son necesarias y que en ese sentido, tanto el dinero que pueda venir de otras administraciones, la central y la autonómica son importantísimas, y la insular, por supuesto, y que estamos totalmente de acuerdo en que estas líneas básicas que se han comentado son las que hay que llevar a cabo, independientemente de si uno valora más o valora menos la desaladora o si valora más o valora menos si debe haber más dinero dedicado al ahorro o no. Pero, en cualquier caso, estamos totalmente de acuerdo con las líneas que se han planteado.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Rovira. Acabado este debate de comparecencia, sólo queda agradecer la presencia del Hble. Sr. D. Miguel Ramis Sociás, *conseller* de Medio Ambiente. Y no habiendo más asuntos que tratar, se levanta la sesión. Les comunico que dentro de cinco minutos, comenzará la siguiente sesión. Muchas gracias.

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma